

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Elku

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku
za rok 2019

ELK, CZERWIEC 2020

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Informacje ogólne.	4
III. Informacja o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia.	5
IV. Realizacja zadań w zakresie pomocy społecznej.	10
4.1 Świadczenia pieniężne i niepieniężne.	10
4.2. Praca socjalna.	11
4.3. Kontrakty socjalne.....	12
4.4. Projekty socjalne.	14
4.5. Programy pomocy żywnościowej.	16
4.6. Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych.	17
4.7. Wspieranie osób bezrobotnych oraz innych niepozostających w zatrudnieniu.....	22
4.8. Wspieranie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.....	24
4.9. Wspieranie osób zwalnianych z zakładów karnych.	25
4.10. Usługi w ośrodku wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek w Ełku.	26
4.11. Usługi w Klubie Seniora „SENIOR+”	29
V. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny.	32
VI. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	34
VII. Działalność Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA.....	38
VIII. Pozostałe działania.....	40
8.1. Pomoc rzeczowa.....	40
8.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.....	40
8.3. Pomoc w formie biletów.	40
8.4. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego.	41
IX. Działalność bieżąca.	41
9.1. Zasoby kadrowe.	41
9.2. Decyzje administracyjne.	43
9.3. Wykonanie budżetu.....	43
X. Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami.	56
XI. Realizacja projektów i programów.....	58
XII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.....	64

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW I ZWROTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

- CIS** – centrum integracji społecznej
DPS – dom pomocy społecznej
ECRS STAJNIA, STAJNIA – Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FEAD – Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym
FP – Fundusz Pracy
KIS – klub integracji społecznej
KOMR – Krajowy Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny
MKIS – młodzieżowy klub integracji społecznej
MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
MOPS, Ośrodek – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku
MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
MZK – Miejski Zakład Komunikacji
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NGO – organizacje pozarządowe
NK – procedura „Niebieskie Karty”
NK-A – procedura „Niebieskie Karty” część A - wszczyna procedurę
NK-C – procedura „Niebieskie Karty” część C, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie
NK-D – procedura „Niebieskie Karty” część D, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie
OHP – Ochotniczy Hufiec Pracy
OTU – Ośrodek Terapii Uzależnień
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku
POKL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
POMOST – oprogramowanie do obsługi sprawozdań ośrodka pomocy społecznej
PTU – Poradnia Terapii Uzależnień w Ełku
PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Ełku
RPO – Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020
SKO – Samorządowe Kolegium Odwoławcze
SM – osoby chore na stwardnienie rozsiane
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek
UE – Unia Europejska
Ustawa lub u.p.s – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
ZFŚS, FŚS – zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
ZI – Zespół Interdyscyplinarny
ZOL – zakład opiekuńczo-leczniczy
ZPO – zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy
ZPCH – zakład pracy chronionej

I. Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej stanowi element systemu polityki społecznej miasta Ełku.

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku jest profesjonalna, przyjazna i skuteczna pomoc mieszkańcom Ełku

Ośrodek poza zadaniami wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania związane z kompleksowym wsparciem rodziny, pomocą materialną o charakterze socjalnym, poradnictwem specjalistycznym, opieką nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

Niniejsze sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2019 r. oraz potrzeby w obszarze pomocy społecznej opracowano zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Ośrodek podejmował różnorodne zadania, o różnym stopniu trudności wobec rosnących i zmieniających się wymagań oraz oczekiwań. Wykazywał się zaangażowaniem i otwartością, podejmował nowe wyzwania i angażował się w nowatorskie zadania inicjując nowe rozwiązania. Realizacja misji była możliwa zarówno dzięki aktywnej polityce miasta, jak i szerokiej współpracy z podmiotami zewnętrznymi, dzięki którym system wsparcia mieszkańców miasta jest możliwy.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej strony zgodnie z zasadą pomocniczości współdziała, ukierunkowuje na wykorzystanie własnych zasobów, potencjału i możliwości.

Podejmowano działania w zakresie doskonalenia zawodowego oraz rozwoju kadry Ośrodka w szczególności pracowników socjalnych i asystentów rodziny odpowiedzialnych za bezpośrednią pracę z osobami i rodzinami wymagającymi pomocy i wsparcia. Działania Ośrodka niezmiennie skierowane były na wspomaganie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu, usamodzielnianie rodziny oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Udzielana pomoc społeczna wynikająca z rozeznaczonych potrzeb polegała na m.in.: przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń, prowadzeniu pracy socjalnej, rozwijaniu i prowadzeniu niezbędnej infrastruktury socjalnej oraz realizacji innowacyjnych form pomocy społecznej.

Niniejsze sprawozdanie, ze względu na suplementarny charakter wynikający ze spełnienia obowiązków sprawozdawczych, stanowi przekrój informacji o zrealizowanych zadaniach w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także działalności jednostek prowadzonych przez Ośrodek, w tym Środowiskowego Domu Samopomocy Lawendowy Zakątek, Klubu Seniora SENIOR + oraz Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA.

Dokument przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.

II. Informacje ogólne.

Głównym zadaniem pomocy społecznej jest pomoc osobom i rodzinom w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych, jakich nie mogą one same pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości.

Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i uniemożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Ramy zadaniowe pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy, wśród których wyróżnia się: rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej.

Świadczenia (zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej) mają za zadanie wsparcie osób w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych. Pomoc społeczna zmierza do uruchomienia zasobów osób wspieranych zwiększając ich aktywność poprzez wypracowanie u nich poczucia odpowiedzialności i samodzielnego zmięczenia się z trudną sytuacją życiową.

W roku sprawozdawczym obejmującym okres od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku 3055 gospodarstw domowych objętych było wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym 5562 osoby w tych gospodarstwach, a 1991 osób otrzymało decyzje przyznające pomoc w różnej formie.

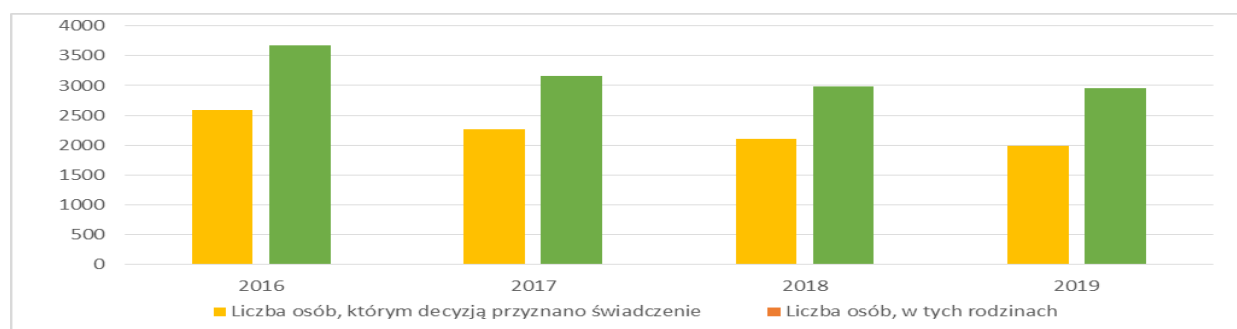
Szacuje się, że ok. 4,9% mieszkańców Ełku w skali roku obejmowanych jest pomocą społeczną, w tym z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi.

Od roku 2016 obserwuje się spadek liczby świadczeniobiorców otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej, co potwierdza analiza danych Ośrodka w zakresie liczby osób objętych pomocą społeczną w 2019 roku (raport POMOST 2019 r.). Rzeczywista liczba osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia społeczne w latach 2016-2019 ilustruje Wykres Nr 1 i Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Rzeczywista liczba osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia społeczne w latach 2016-2019.

Rok	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	% do roku poprzedzającego	Liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego
2016	2587	-9,32	3673	- 10,46
2017	2272	-12,17	3164	-13,85
2018	2102	-7,48	2989	-5,53
2019	1991	-5,28	2961	-0,93
2016-2019	-	procent spadku w stosunku do roku 2016 -23,04	-19,38	procent spadku w stosunku do roku 2016 -0,93

Wykres Nr 1. Rzeczywista liczba osób i rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia społeczne w latach 2016-2019.

Mimo obserwowanego spadku zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej nadal liczba osób wymagających wsparcia, utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie. Powyższy wykres wskazuje na spadek w roku 2019 w stosunku do roku 2018 o 5,28 %.

III. Informacja o osobach i rodzinach korzystających z pomocy i wsparcia.

Podstawowym czynnikiem skłaniającym osoby i rodziny do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej w 2019 r. było ubóstwo rozumiane jako niedysponowanie wystarczającymi środkami ekonomicznymi pozwalającymi zapewnić podstawowe potrzeby egzystencjalne klienta/rodziny. Głównymi przyczynami warunkującymi to negatywne zjawisko było m.in. długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz długotrwałe pozostawanie w bezrobociu. Problem długotrwałego bezrobocia dotyka osoby o niskim poziomie wykształcenia i kwalifikacjach zawodowych, najczęściej nieadekwatnych do potrzeb rynku pracy. Najbardziej narażone na wykluczenie społeczne są osoby uzależnione, osoby bezdomne, jak i samotni rodzice, osoby w wieku przedemerytalnym.

Trudne i złożone problemy społeczne rodzin dotkniętych bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, rozpadem więzi rodzinnych, egzystencjalnymi problemami osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych, niskim standardem życia rodzin, uzależnieniami i przemocą stanowią duże wyzwania w obszarze polityki społecznej na poziomie lokalnym, ponieważ osoby potrzebujące poszukują wsparcia przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym.

Wśród gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną nadal najliczniejszą grupę tworzyły gospodarstwa jednoosobowe – 62,21 % ogółu.

Drugą grupę pod względem liczebności stanowiły rodziny emerytów i rencistów (tj. 17,04% ogółu gospodarstw domowych).

Zaobserwowano znaczny spadek wśród gospodarstw z dziećmi. Różnica w stosunku do roku 2018 wynosi 100 rodzin, co stanowi 13,91 %. Typy gospodarstw domowych objętych pomocą obrazuje Tabela Nr 2.

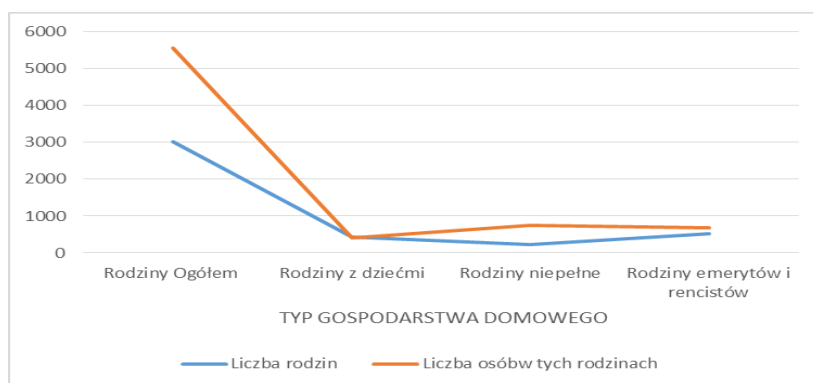
Tabela Nr 2. RODZINY OGÓŁEM -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM w tym:		3011	5562
o liczbie osób 1		1873	1873
2		462	924
3		260	780
4		190	760
5		131	655
6 i więcej		95	570

Analogicznie w 2019 roku ogółem 3055 skorzystało z pomocy, czyli o 95 rodzin mniej niż w roku 2018.

Zauważalny jest spadek w stosunku do roku 2018 w każdej kategorii liczy osób. Największy spadek w stosunku do roku 2018 odnotowuje się w rodzinach wieloosobowych - 6 i więcej, tj. o 18,10 % liczby gospodarstw domowych (rodzin), w przeliczeniu na liczbę osób w tych rodzinach to jest o 235 osób niż w roku ubiegłym.

Wykres Nr 2. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny ogółem w 2019 r.

Wykres Nr 3. RODZINY OGÓLEM -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2019 r.

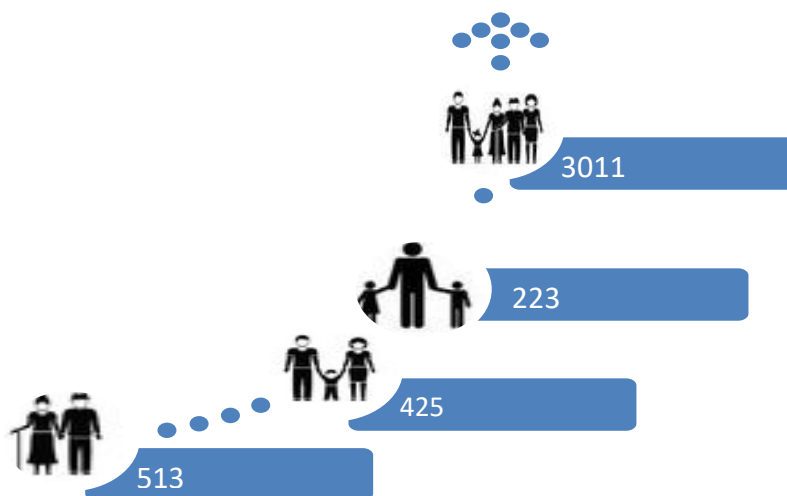

Tabela Nr 3. RODZINY Z DZIEĆMI -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
Rodziny z dziećmi ogółem:		425	1645
	o liczbie dzieci 1	151	412
	2	137	502
	3	87	409
	4	31	181
	5	14	99
	6	3	23
	7 i więcej	2	19

Analogicznie w 2018 roku 452 rodzin z dziećmi skorzystało z pomocy, czyli o 27 rodzin więcej niż w roku 2019. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 114 osoby. Porównując gospodarstwa domowe objęte pomocą w stosunku do roku 2018 zaobserwować można wzrost liczby rodzin z trojgiem dzieci (o 2,35%) oraz pięciorgiem dzieci (o 27,27 %).

Wykres Nr 4. RODZINY Z DZIEĆMI -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2019 r.

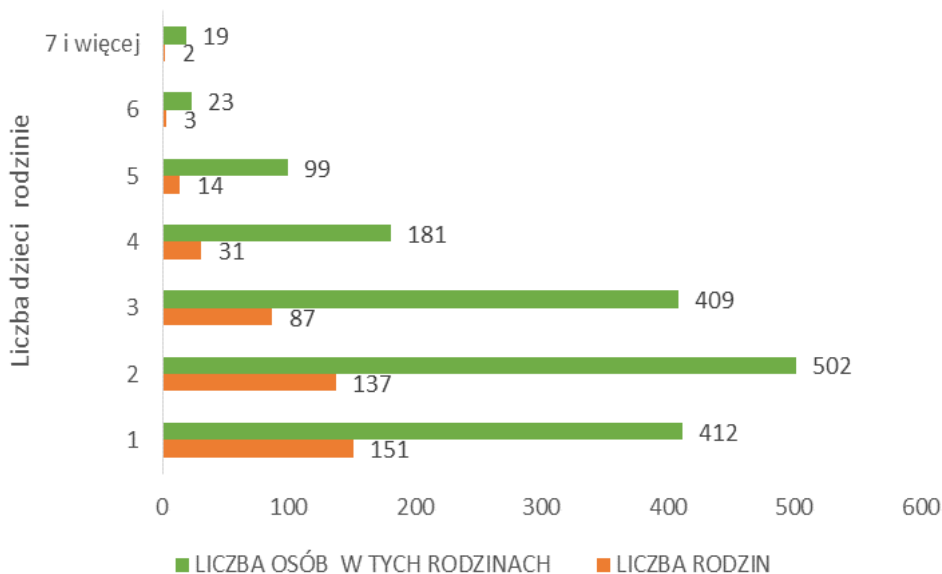

Tabela Nr 4. RODZINY NIEPEŁNE -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM w tym:		223	752
	o liczbie dzieci 1	86	201
	2	73	241
	3	43	184
	4 i więcej	21	126

Analogicznie w 2018 roku 229 rodzin niepełnych skorzystało z pomocy. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica o 6 osób.

Rodziny niepełne wskazują wzrost gospodarstw domowych objętych pomocą z liczbą dzieci 2 i 3 w stosunku 2018 roku.

Wykres Nr 5. RODZINY NIEPEŁNE -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2019 r.

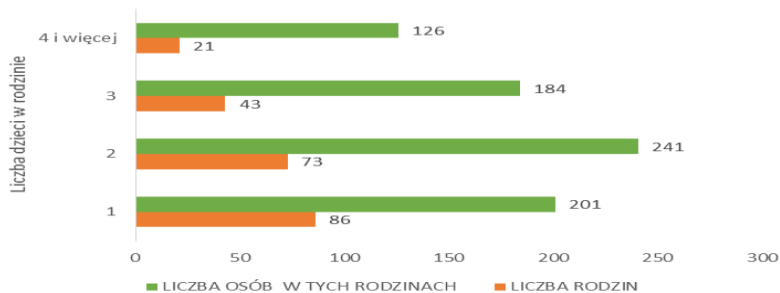
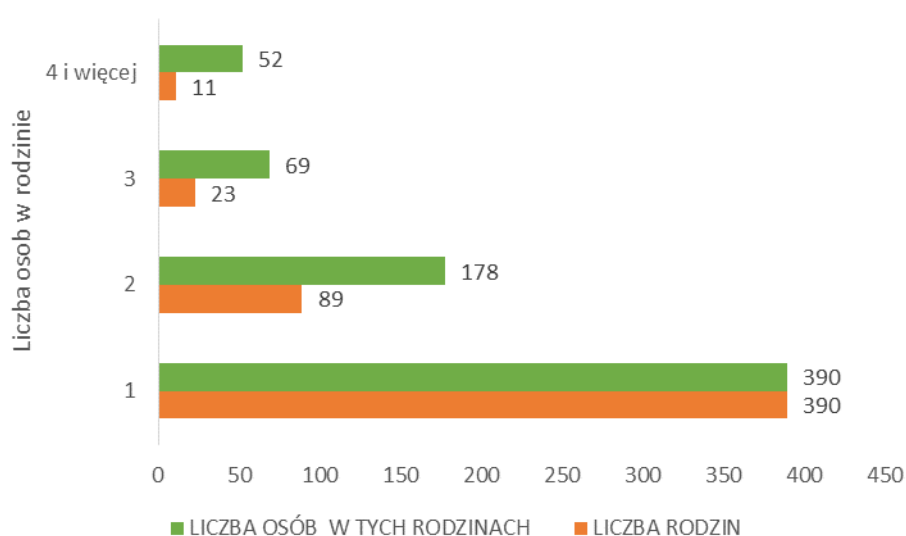

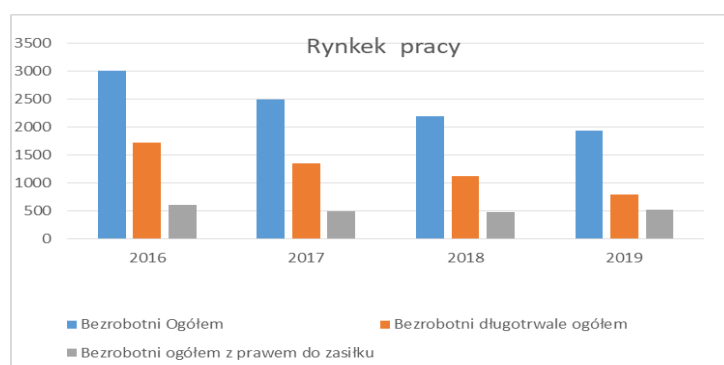
Tabela Nr 5. RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW -typ gospodarstwa domowego objętego pomocą w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W TYCH RODZINACH
Rodziny Emerytów i Rencistów w tym:		513	689
	o liczbie osób 1	390	390
	2	89	178
	3	23	69
	4 i więcej	11	52

Porównując liczbę rodzin emerytów i rencistów, które były objęte pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2018 wyniosło 522, co w stosunku do roku 2019 jest to więcej o 9 rodzin. W przeliczeniu na jednego członka rodziny jest to różnica 14 osób. Zauważalny jest spadek liczby rodzin, które wymagają objęcia ich pomocą w stosunku do 2018 r. o 1,72 %.

Wykres Nr 6. Typ gospodarstwa domowego objętego pomocą: rodziny emerytów i rencistów w 2019 r.

Ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie to najczęstsze trudności z występujące w gospodarstwach domowych, powodujące konieczność ubiegania się o wsparcie. Należy podkreślić, że zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wystąpienie samego ubóstwa nie warunkuje przyznania pomocy społecznej. Dodatkowo musi wystąpić inny – uzupełniający czynnik pozwalający udzielić pomocy społecznej.

Wykres Nr 7. Poziom bezrobocia w mieście Ełku w latach 2016- 2020.

Powyższy wykres przedstawia liczbę osób bezrobotnych w różnych przedziałach lat na podstawie danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ełku.

W roku sprawozdawczym nastąpił spadek bezrobocia w stosunku do lat poprzednich. Ponad 3,11 % mieszkańców miasta Ełk (w tym 55,25 % stanowią kobiety) zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku, z czego jedynie 0,83 % mieszkańców miasta Ełk posiada prawo do zasiłku dla bezrobotnych, a 1,28% mieszkańców Ełku jest długotrwale bezrobotna.

Problemy zdrowotne zaburzają prawidłowe funkcjonowanie osób w środowisku, przyczyniają się do obniżenia jakości życia i doprowadzają do trudnych sytuacji życiowych, takich jak utrata lub niemożność podjęcia zatrudnienia, a w efekcie pociąga za sobą problemy finansowe, uzależnienia, konflikty w rodzinie oraz bezradność w działaniu. Niski dochód i wysokie koszty leczenia oraz rehabilitacji wymuszają konieczność skorzystania z pomocy ośrodka. Jak wynika z poniższej analizy długotrwałą chorobą dotkniętych było – 38,03 % gospodarstw domowych, tj. spadek o 1,02 % w stosunku do roku poprzedniego. Problemem bezrobocia dotkniętych było 20,72 % gospodarstw domowych klientów zgłaszających się o pomoc do MOPS, tj. o 15,15 % mniej niż w 2018 r. Problem niepełnosprawności dotknął 25,96 % środowisk objętych pomocą społeczną, tj. 4,92 % mniej niż w roku 2018 r.

W roku 2019 (w stosunku do roku 2018) nastąpił wzrost liczby rodzin, które korzystały z pomocy społecznej z powodu po opuszczeniu zakładu karnego (+ 30%), narkomani (+ 78,95%), sytuacji kryzysowych (+ 200%), zdarzeń losowych (+ 100%).

W pozostałych obszarach dysfunkcji zauważalny jest spadek osób korzystających z pomocy społecznej. Największy bo aż o 50% w stosunku do roku 2018 z powodu sieroctwa a następnie z powodu bycia rodziną niepełną (- 45,27%).

Tabela Nr 6. Problemy społeczne występujące w środowiskach objętych pomocą w 2019 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	% liczby rodzin w stosunku do 2018 r.* (* - spadek, + wzrost)
Ubóstwo	900	1792	-9,09
Bezrobocie	633	1446	-15,15
Długotrwała choroba	1162	1940	-1,02
Niepełnosprawność	793	1216	-4,92
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym:	281	928	-6,95
Rodziny niepełne	239	762	-45,27
Rodziny wielodzietne	4	23	-20
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	190	913	-3,06
w tym: wielodzietność	141	750	-3,42
Alkoholizm	234	367	-1,21
Bezdomność	48	49	-22,58
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	26	31	+30
Narkomania	34	48	+78,95
Przemoc w rodzinie	11	32	10
Sytuacja kryzysowa	2	8	+200,00
Sieroctwo	1	1	-50
Zdarzenia losowe	2	7	+100

IV. Realizacja zadań w zakresie pomocy społecznej.

4.1 Świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawano na bieżące potrzeby osób i rodzin mające na celu zapewnienie podstawowych, niezbędnych potrzeb zapewniających życie w godnych warunkach. Wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej miało na celu usamodzielnienie klientów. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane były w szczególności w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Realizowaną pomoc w ramach zleconych gminie i zadań własnych ilustruje Tabela Nr 7.

Tabela Nr 7. Formy realizowanej pomocy społecznej w 2019 r.

Formy pomocy		Liczba osób	% wzrostu w stosunku do 2018r.
ZADANIA ZLECONE			
1.	Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania	93	+ 12,04
2.	Orzekanie o przyznaniu uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	93	+ 20,77
3.	Usługi w ośrodku wsparcia (środowiskowy dom samopomocy - forma wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie).	102	- 14,29
4.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki, przyznane przez sąd	1	- 50
ZADANIA WŁASNE			
1.	Zasiłki stałe	273	+ 1,11
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych	328	- 7,61
3.	Zasiłki celowe	1161	- 1,85
	w tym zasiłki specjalne	302	+ 57,29
4.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	0
5.	Zasiłki okresowe	638	+ 7,41
6.	Usługi opiekuńcze	159	- 8,62
7.	Pochówki	7	0
8.	Pomoc usługowa w formie posiłków w tym:	576	+ 22,38
8.1	Obiady szkolne	447	+ 7,58
8.2	Posiłki w stołówce MOPS	106	- 20,30
9.	Udzielenie schronienia przez noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych	48	+ 29,72
10.	Wnioskowanie w przyjęciu dziecka do środowiskowego domu samopomocy	6	+ 200,00
11.	Realizacja pomocy w formie biletu kredytowanego	8	- 46,66
12.	Skierowanie do domów pomocy społecznej	18	- 25,00
13.	Ponoszenie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej	113	+ 20,21
14.	Skierowanie do KOMR w Dąbku osób z SM	5	- 16,66

W stosunku do roku 2018 wśród zadań zleconych z pomocy społecznej odnotowano wzrost w sprawach orzekania o przyznaniu uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych o 20,77 % oraz w przypadku usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania o 12,04 %.

W tej kategorii form pomocy największy spadek odnotowano w przypadku wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd. Spadek ten wynosi 50 % w stosunku do roku 2018 r.

Przedstawiona tabela obrazuje, że nastąpił spadek na niektóre formy pomocy w zakresie zadań własnych m.in. składki na ubezpieczenia zdrowotne dla osób uprawnionych, zasiłki celowe, czy realizacja pomocy w formie biletu kredytowanego.

Odnotowuje się zwiększone zapotrzebowanie na pomoc w formie, w formie m. in. usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, oraz ponoszenia opłaty za pobyt w DPS.

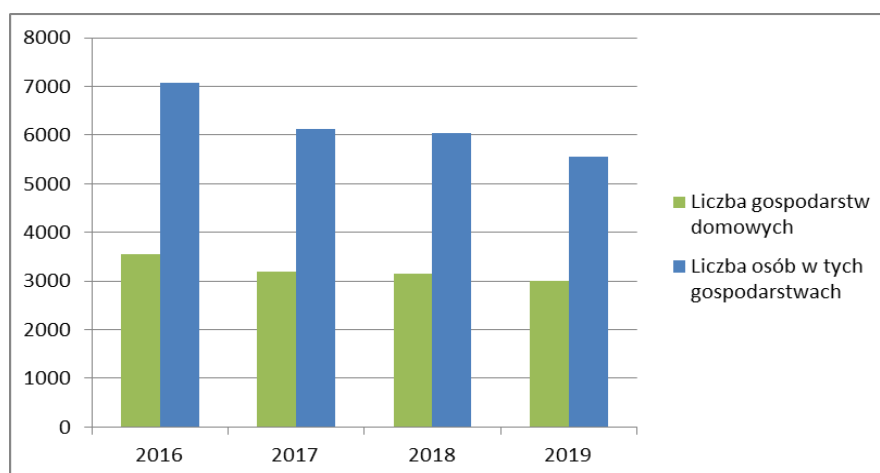
Jednocześnie należy stwierdzić, że osoby chore, starsze z niemożnością samodzielnego zaspokajania własnych potrzeb oraz dużymi deficytami w samo pielęgnacji, niekwalifikujące się do leczenia szpitalnego, jednak wymagające wsparcia i całodobowej specjalistycznej opieki kierowano do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym.

W 2019 r. wydano 18 decyzji kierujących do DPS, z czego umieszczono 14 osób (w tym 1 osoba umieszczona na podstawie wniosku z 2018 r.).

Skompletowano dokumenty i przekazano do PCPR w celu wydania decyzji o skierowaniu 3 kobiet oraz 4 dzieci i odpłatności za ich pobyt w Domu Samotnej Matki prowadzonej przez Caritas Diecezji Ełckiej.

4.2. Praca socjalna.

Świadczenie w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Realizacja celów pomocy społecznej odbywa się przede wszystkim przez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi. Działania pracowników pomocy społecznej służą przede wszystkim wzmocnieniu osób wspieranych, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowaniu warunków sprzyjających temu celowi. Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na jej rzecz. Podejmowane działania są zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby i rodziny. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Cel realizowany jest przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądanych zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby, jej otoczenia, wzmacnianie potencjału osób, rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej i wsparcie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami oraz ze społecznością lokalną. Świadczenie to jest wykonywane bez względu na posiadany dochód osoby i rodziny, z uwzględnieniem prawa jednostki do samostanowienia i poszanowania jej godności. W ramach struktury organizacyjnej MOPS funkcjonuje zespół realizujący zadania w zakresie pracy socjalnej oraz w zakresie usług pomocy społecznej. W skład zespołu wchodzi 30 pracowników socjalnych. Zapotrzebowanie na pracę socjalną w kolejnych latach ilustruje Wykres Nr 8 i Tabela Nr 8.

Wykres Nr 8. Dynamika wzrostu zapotrzebowania na pracę socjalną w latach 2016-2019.**Tabela Nr 8. Dynamika wzrostu zapotrzebowania na pracę socjalną w latach 2016-2019.**

Rok	Liczba gospodarstw domowych	% do roku poprzedzającego	Liczba osób w tych gospodarstwach	% do roku poprzedzającego
2016	3543	+ 13,34	7065	+ 7,22
2017	3194	- 9,85	6118	- 13,40
2018	3150	- 1,37	6044	- 1,21
2019	3011	- 4,41	5565	- 7,92
2016-2019		Procent wzrostu w stosunku do roku 2016 - 15,01	-	Procent spadku w stosunku do roku 2016 - 21,23

Powyższe dane Ośrodka wskazują, że zapotrzebowanie na wsparcie w formie pracy socjalnej w roku 2019 spadło o 4,41 %. W okresie 2016-2019 wzrost odnotowano w roku 2016. W pozostałych latach występował spadek zapotrzebowania na pracę socjalną. Najwyższy był w roku 2017 o ponad 9,85 % .

4.3. Kontrakty socjalne.

Jednym z narzędzi stosowanych w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny to umowa zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą/rodziną określająca zasady współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego wymaga od klienta aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, daje możliwość oceniania efektów pracy, skuteczności podejmowanych działań i korygowania określonych celów.

W 2019 r. pracownicy socjalni MOPS realizowali 252 kontraktów, w tym zawartych przed 2019 r. i kontynuowanych w 2019 r. wynosiła 84, natomiast zawartych w 2019 r. wynosiła 168 kontraktów. Skuteczność realizacji kontraktu socjalnego w dużej mierze uzależniona jest od zachowań i postawy osób oczekujących pomocy. Odbiorcy pomocy społecznej charakteryzują się brakiem motywacji do zmiany swojej sytuacji, nie wykazują też chęci do podejmowania zobowiązań, co powoduje, że nie wywiązują się z założonych postanowień.

W 2019 r. udało się 76 kontraktów zakończyć sukcesem, kiedy osoba wspierana przez MOPS, przy wsparciu pracownika socjalnego, wypełniła zobowiązania w nim zawarte.

W 44 przypadkach kontrakty zostały zerwane z winy klientów. Odmówili oni realizacji zawartych w kontrakcie zobowiązań, m. in. przerwali leczenie odwykowe lub odmówili podjęcia pracy. Pomimo zerwania kontraktów socjalnych 14 klientów i ich rodziny nadal korzystają ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast 30 klientów i ich rodziny po zerwaniu kontraktu, nie korzysta już ze świadczeń pomocy społecznej.

W 2019 roku z powodu zmiany sytuacji materialnej lub życiowej klienta rozwiązano 19 kontraktów. Najczęstszymi powodami był m. in. brak możliwości podjęcia pracy z powodu urodzenia dziecka, choroba lub wyjazd z Ełku. W 10 przypadkach klient i rodzina nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej, w 9 przypadkach osoby te nie korzystają już ze świadczeń pomocy społecznej. Stopień realizacji kontraktów socjalnych przedstawia poniższa Tabela Nr 9.

Tabela Nr 9. Realizacja kontraktów socjalnych w 2019 r.

Liczba kontraktów ogółem w tym:		252
	Kontrakty zawarte przed 2019 rokiem i kontynuowane w roku 2019	84
	Kontrakty zawarte w 2019 r.	168
Liczba kontraktów zakończonych sukcesem-klient MOPS, przy wsparciu pracownika socjalnego, wypełnił zobowiązania zawarte w kontrakcie		76
Liczba kontraktów zerwanych z winy klienta – z powodu odmowy realizacji zawartych w kontrakcie zobowiązań klienta, np. przerwanie leczenia odwykowego, odmowa podjęcia pracy, w tym:		44
	Klient (rodzina) nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	14
	Klient (rodzina) nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	30
Liczba kontraktów rozwiązanych z powodu zmiany sytuacji materialnej lub życiowej klienta np. brak możliwości podjęcia pracy z powodu urodzenia dziecka, choroby, wyjazdu z Ełku, w tym:		19
	Klient (rodzina) nadal korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	10
	Klient (rodzina) nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej	9
Planowana liczba kontraktów kontynuowanych w 2020 r.		113
Przewidywana liczba zawartych nowych kontraktów 2020 r.		50

4.4. Projekty socjalne.

Pracownicy socjalni MOPS na podstawie rozeznaczonych potrzeb osób objętych pomocą społeczną opracowali i wdrożyli projekty socjalne, mające na celu reintegrację społeczną i aktywizację członków społeczności lokalnej. Projekty służyły również przełamywaniu stereotypu klientów pomocy społecznej oraz samego Ośrodka. Tworzone z myślą o poszczególnych grupach odbiorców projekty socjalne realizowane były dla rodzin, osób bezdomnych, osób najuboższych, samotnych, osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi. Realizowano działania w formie spotkań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców, dyżurów specjalistów, w tym pracowników socjalnych, zajęć animacyjnych. Projekty dotyczyły również integracji społecznej – organizowane wydarzenia o charakterze otwartym, dostępne dla wszystkich osób zainteresowanych i chętnych, które umożliwiają podejmowanie wspólnych działań, bez podziału na klientów Ośrodka i osoby nie korzystające ze wsparcia. Działania służyły zaktywizowaniu osób oraz zachęceniu ich do udziału w życiu społecznym, większego zaangażowania w działanie na rzecz własnego środowiska lokalnego. W ramach projektów budowana była sieć współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Środki na realizację projektów socjalnych w większości były pozyskiwane przez Ośrodek z zewnętrznych źródeł, w tym projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej i od sponsorów.

PROJEKTY SOCJALNE ZREALIZOWANE W 2019 ROKU:

- **Projekt socjalny „Ciepły posiłek”**

Z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem w dniu 17 października 2019 r. w Parku Solidarności w Ełku pracownicy socjalni zorganizowali akcję wydawania ciepłego posiłku osobom bezdomnym i wymagającym wsparcia. Z posiłku skorzystało około 100 osób. Dodatkowo podczas akcji pracownicy socjalni udzielali porad i konsultacji o dostępnych formach pomocy.

- **Projekt socjalny „Pamięci bliskich”**

Pracownicy socjalni zrealizowali projekt pn. „Pamięci bliskich”, którego celem było wspólne z osobami niepełnosprawnymi, bezdomnymi i zaburzonymi psychicznie uporządkowanie grobów ich najbliższych. Uporządkowano około 50 grobów, w projekcie wzięło udział 17 osób, w tym 3 pracowników socjalnych oraz 14 osób bezdomnych.

- **Projekt socjalny „Biorę ŻYCIE w swoje ręce”**

W okresie od marca do września 2019 r. pracownicy socjalni wraz z grupą 10 osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością realizowali projekt socjalny „Biorę ŻYCIE w swoje ręce” w ramach projektu Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia.

Celem projektu była poprawa sytuacji życiowej osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością poprzez wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej, szansa na wyjście z bezdomności oraz uzyskanie samodzielności życiowej.

- **Projekt socjalny „Stwórzmy lepsze jutro”**

W okresie od października do grudnia 2019 r. pracownicy socjalni wraz z grupą 15 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym realizowali projekt socjalny „Stwórzmy lepsze jutro”, nakierowany na wzmocnienie i włączenie w działania na rzecz najbliższego otoczenia. Głównym celem projektu była integracja uczestników z środowiskiem lokalnym, podejmowanie

inicjatyw lokalnych, propagowanie zachowań proekologicznych, chroniących środowisko, podniesienie umiejętności współpracy i komunikacji.

Efektom postawionych celów było podniesienie wiary w siebie, poczucie wpływu na otaczającą rzeczywistość, wprowadzanie pozytywnych zmian w środowisku oraz proekologiczna edukacja otoczenia.

- **Projekt socjalny „Wiele umysłów-razem możemy wszystko”**

Pracownicy socjalni zrealizowali projekt socjalny „Wiele umysłów-razem możemy wszystko” w ramach projektu Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia. Celem projektu była integracja społeczna poprzez działania na rzecz społeczności lokalnych poprzez udział 15 osób – mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji.

Efekty osiągnięto poprzez wspólne spędzanie czasu, wspólne zabawy, gry, wspólne oglądanie filmów, organizowanie obchodów dni Unii Europejskiej, organizację spotkań integracyjnych, spacerów, wyjścia do ciekawych miejsc w obszarze rewitalizacji na terenie miasta Ełku. Wykonanie fotografii, tablicy które zostały umieszczone w ECRS STAJNIA oraz wspólne nasadzenia roślin i kwiatów. Odbyły się spotkania i pogadanki na temat przemocy w rodzinie, przeprowadzony był kurs samoobrony.

- **Projekt socjalny „Ełcki Gang Słodziaków”**

Pracownicy socjalni zrealizowali projekt socjalny „Ełcki Gang Słodziaków” w ramach projektu Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia. Działania nakierowane były na podniesienie aktywności społecznej, poprzez działania na rzecz społeczności lokalnych, poprzez udział 15 osób zagrożonych bezrobociem oraz wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie obszaru wyznaczonego do rewitalizacji.

Zakładanymi celami projektu było wzmocnienie wiary we własne możliwości, nabycie umiejętności prowadzenia zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, promowanie form aktywnego spędzenia czasu wolnego. Efektami projektu był wzrost aktywności społecznej osób zamieszkałych na terenie rewitalizacji, wzrost aktywizacji ruchowej i społecznej osób, wzrost poczucia własnej wartości i podniesienia samooceny, rozwój osobisty i rozwijanie zainteresowań oraz wzrost kompetencji społecznych, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

- **Projekt socjalny „Pomóc sobie – nie zapominając o innych”**

Projekt socjalny „Pomóc sobie – nie zapominając o innych” realizowany w ramach projektu Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia realizowany w okresie od października do grudnia 2019 r. Realizacja Projektu odbywa się poprzez prowadzenie spotkań informacyjno – edukacyjnych oraz integracji społecznej. Wsparciem objęto łącznie 10 osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Uczestnicy korzystali z pomocy w formie zajęć i warsztatów edukacyjnych, aktywizujących, wspierająco– motywujących do zmian. Projekt realizowany przez pracowników socjalnych wraz z animatorem oraz streetworkerem. Zorganizowano wspólne spotkania integracyjne wyjście do kina, wspólne oglądanie filmów, spotkanie z Rzecznikiem Praw Konsumenta. W ramach akcji zima uczestnicy projektu dotarli do osób bezdomnych przebywających na ulicach, częstowali wodą, kanapkami, udzielali informacji na temat potrzeb osób bezdomnych w związku ze zbliżającą się zimą. Monitorowali środowiska osób bezdomnych, aby zmniejszyć ryzyko zamarznięcia i zaciadzenia osób bezdomnych w sezonie zimowym.

- **Projekt socjalny „Bezpieczna ulica, bezpieczna dzielnica”**

W ramach projektu Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia realizowany był projekt socjalny „Bezpieczna ulica, bezpieczna dzielnica”. Pracownicy socjalni wraz z 15 osobami zagrożonymi ryzykiem ubóstwa lub wykluczeniem społecznym w tym z osobami

bezrobotnymi i ich otoczeniem, prowadzili zajęcia, spotkania których celem głównym był wzrost wiedzy na temat bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania tj. na ulicy i dzielnicy.

- **Projekt socjalny „Rodzinna przygoda”**

Projekt socjalny „Rodzinna przygoda” realizowany był w okresie od maja do grudnia 2019 r. w ramach projektu Wsparcie Ełckich rodzin – projekt ZIT, skierowany do osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych społecznie z obszaru rewitalizacji bez względu na wiek. Działaniami objęto 27 osób. W ramach projektu zorganizowano szereg spotkań integracyjnych w Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej, Parku Odkrywców Kolei, Parku Kopernika, w plenerze na Ełckich Podwórkach. Podczas trwania projektu odbyły się między innymi zajęcia: sportowe w plenerze, manualne, artystyczne, zajęcia z wykorzystaniem metody M. Sherborne, warsztaty z elementami szkoły dla rodziców, zajęcia promujące dbanie o środowisko i zdrowy styl życia. Część zajęć odbyła się z udziałem organizacji pozarządowych.

- **Projekt socjalny "Międzypokoleniowa przygoda"**

Projekt socjalny "Międzypokoleniowa przygoda" realizowany był w okresie od maja do grudnia 2019 r., w ramach projektu Wsparcie Ełckich rodzin – projekt ZIT, skierowany do osób starszych oraz dotkniętych niepełnosprawnością, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działaniami objęto 18 osób oraz ich rodziny zamieszkałe w obszarze rewitalizacji. W ramach projektu uczestnicy mieli możliwość skorzystania z usług specjalistów: psychologa, pedagoga, socjoterapeuty. Realizowane były warsztaty edukacyjne, rozwojowe, artystyczne sprzyjały wzajemnemu poznaniu i integracji osób. Podczas zajęć promujących zdrowy styl życia uczestnicy zapoznali się z zasadami zdrowego odżywiania, pogłębili wiedzę na temat znaczenia aktywności fizycznej. Z powstałej dokumentacji fotograficznej projektu, wspólnie z uczestnikami utworzono Mapę Atrakcji, umieszczoną przy budynku ECRS, ul. Kościuszki 27 A w Ełku.

4.5. Programy pomocy żywnościowej.

PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” NA LATA 2014-2020

Kolejnym ważnym zadaniem w obszarze pomocy społecznej jest zabezpieczenie osób pozbawionych możliwości spożycia jednego gorącego posiłku. Realizowanie zadania odbywa się poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach, udzielania pomocy w formie posiłku osobom potrzebującym. Pomoc w formie posiłku udzielana ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego w celu zapewnienia zdrowego żywienia.

Na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności może być przyznany zasiłek celowy. Ośrodek w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 objął dożywianiem osoby, w tym dzieci w postaci: posiłków, obiadów szkolnych, zasiłków oraz pomocy rzeczowej. W roku 2019 r. zauważono spadek liczby świadczeniobiorców w stosunku do roku poprzedniego (- 25,38 %), w tym liczby dzieci (- 17,87%). Odnotowano natomiast spadek kwoty świadczenia w stosunku do roku 2018, która wyniosła -27,47%, jak również kwota świadczeń posiłków dla dzieci spadła o -18,314 %. Realizację programu na przestrzeni lat 2016-2019 przedstawia Tabela Nr 10.

Tabela Nr 10. Realizacja Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	% w stosunku do roku ubiegłego
Liczba osób	1 002	1099	784	585	- 25,38
w tym dzieci	791	837	554	455	- 17,87
Kwota świadczeń	471 535	377 245	434 022	314 800,01	- 27,47
Kwota świadczeń- posiłek dla dzieci	286 751	206 188	219 446	1792,56	- 18,314

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020 (FAED)

Ośrodek w 2019 r. realizował we współpracy z Caritas Diecezji Ełckiej Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Podprogram 2018 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (zwany FEAD). Od początku realizacji Programu w ramach zawartej umowy wsparciem objęto 2350 beneficjentów.

Pomoc w ramach programu obejmowała dostarczanie produktów żywnościowych (oleju, konserw mięsnych, konserw rybnych, ryżu, dżemu, mleka, sera, cukru, makaronu i innych artykułów spożywczych). MOPS był odpowiedzialny za proces rekrutacji osób i rodzin do otrzymania pomocy w tej formie oraz kierowania osób do udziału w zajęciach towarzyszących realizowanych w formie warsztatów np. kulinarnych, edukacji ekonomicznej, w których łącznie w roku 2019 wzięło udział 239 osób.

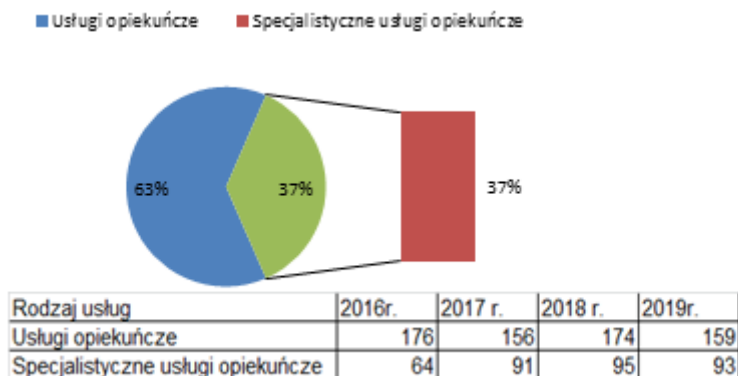
4.6. Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych.**USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA**

Ośrodek zabezpieczał zgodnie z potrzebami pomoc w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla mieszkańców miasta w oparciu o art. 50 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc udzielano osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, pracę zawodową, naukę, brak odpowiedniego przygotowania lub z innych uzasadnionych powodów.

Ośrodek w 2019 roku zabezpieczył 252 osobom spełniających wymogi przyznania tej niepieniężnej formy z pomocy społecznej. Łącznie 159 osób skorzystało z usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych oraz 93 osób ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych w ramach zadań zleconych (w tym dzieci do 18 roku życia).

Zmiana struktury demograficznej i występujący od kilku lat proces demograficzny starzenia ludności powoduje zwiększenie zapotrzebowania na usługi opiekuńcze. Wzrost na usługi własne odnotowano o 8,62 %. W przypadku usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonymi w miejscu zamieszkania zauważalny jest niewielki spadek w stosunku do roku 2018 o 2,1%. Kształtowanie poziomu usług opiekuńczych w latach 2016-2019 przedstawia wykres Nr 9.

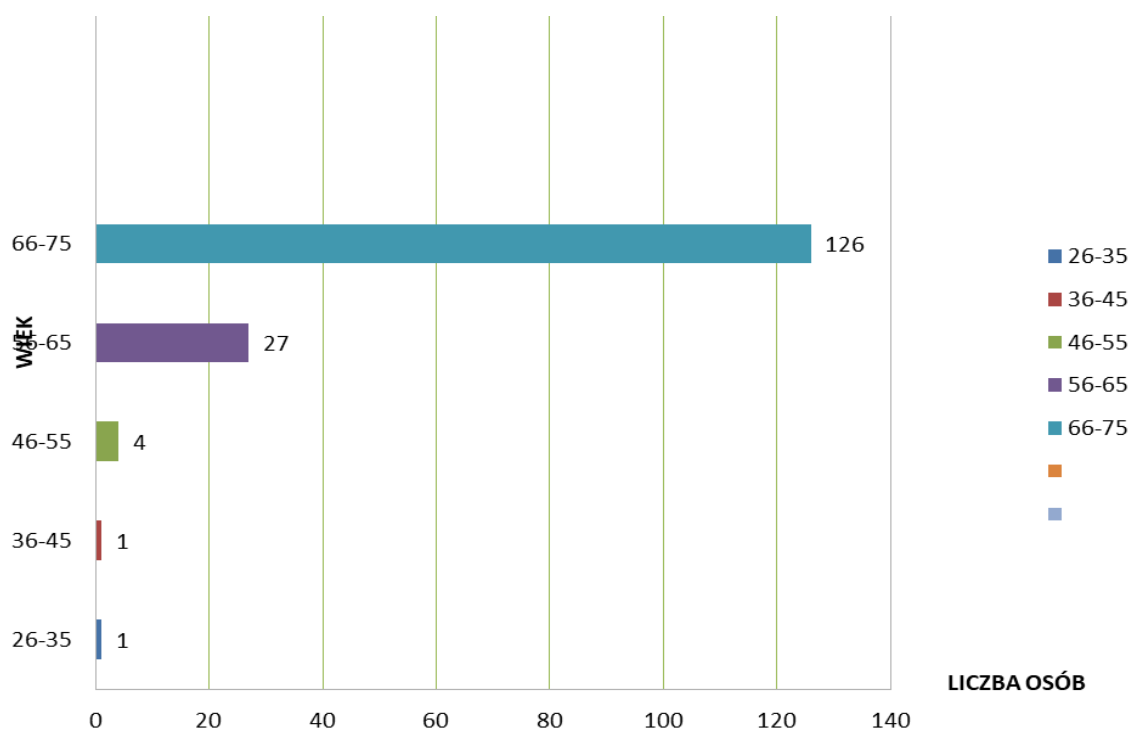
Wykres Nr 9. Usługi opiekuńcze w latach 2016- 2019 r

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Odpłatność za usługi opiekuńcze naliczana była zgodnie z uchwałą Rady Miasta Ełku oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2019 roku wynosił 20 zł. W roku sprawozdawczym usługi własne świadczone były dla 159 osób, z czego 79,26 % stanowiły kobiety, a mężczyźni – 20,74 %.

Wykres Nr 10. Usługi opiekuńcze w 2019 r. z podziałem na płeć.

Wykres Nr 11. Usługi opiekuńcze w 2019 r. z podziałem na wiek.

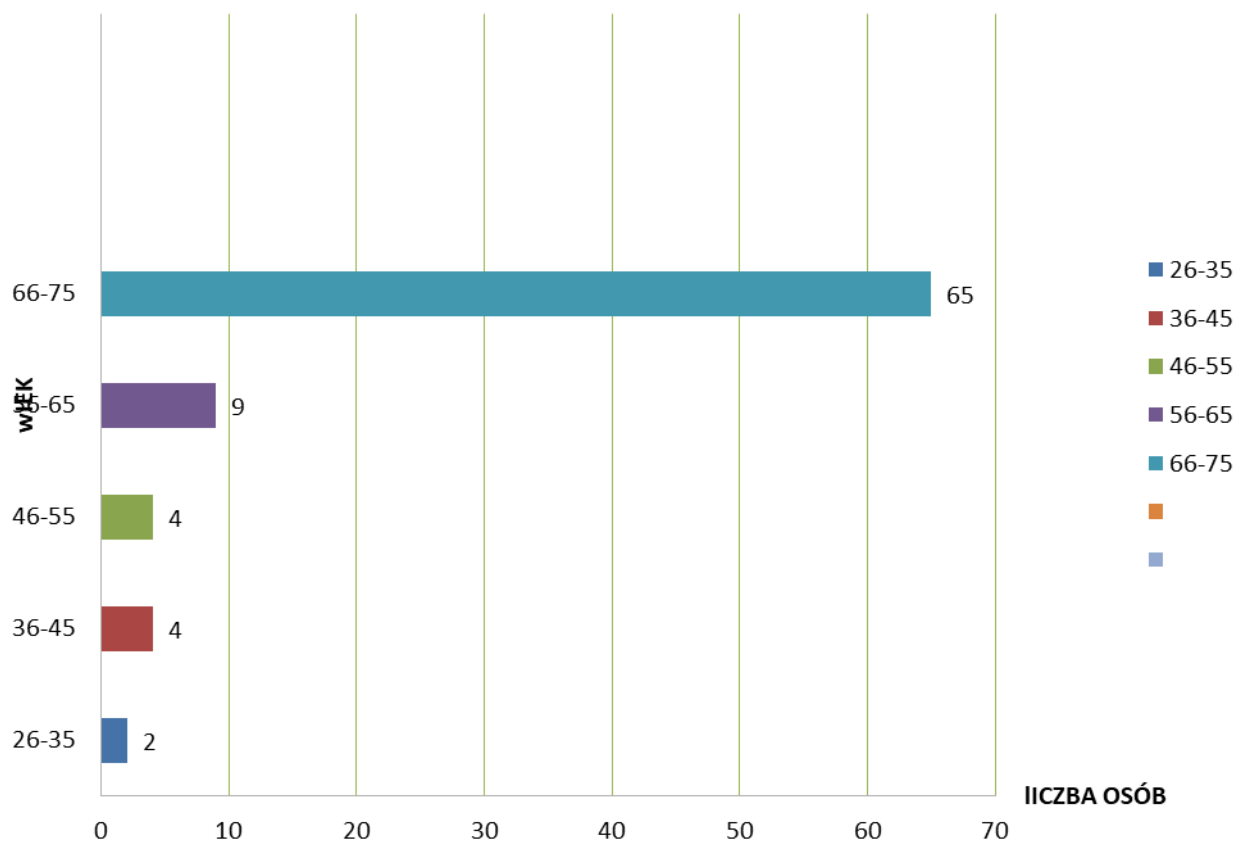
Wśród osób korzystających z usług opiekuńczych największy odsetek stanowią osoby w wieku powyżej 65 r.ż., stanowią one 79,24 % świadczonych usług opiekuńczych. Najmniejszy odsetek usług świadczonych jest w przedziale wiekowym 26-35 i 36-45 i obejmuje po 1 osobie w każdej z kategorii.

W roku sprawozdawczym usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 93 osób, z czego 9 osób stanowiły dzieci.

Wśród osób dorosłych w tej kategorii usług opiekuńczych kobiety stanowiły 75,90 %, zaś mężczyźni stanowili jedynie 24,10 %. Zależność pomiędzy kobietami i mężczyznami przedstawia wykres Nr 12.

Wykres Nr 12. Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi 2019 r. z podziałem na płeć (uwzględniając jedynie osoby dorosłe).

Wykres Nr 13. Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi 2019 r. z podziałem na wiek.

Wśród osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi opiekuńczych największy odsetek stanowią osoby w wieku 65+, stanowią one 78,31 % świadczonych usług dla osób dorosłych.

Następnie kolejną kategorią wiekową, w której udzielono specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowią osoby w wieku od 56-65, tj. 10,84 %. Najmniejszy odsetek usług świadczonych jest w przedziale wiekowym 26-35, obejmuje 2 osoby w tej kategorii.

W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi należy wyróżnić usługi świadczone na rzecz dzieci. W roku sprawozdawczym świadczone 9 dzieciom usługi opiekuńcze.

Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa § 4 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2019 roku, zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku w sprawie ustalenia kosztu jednej roboczogodziny świadczenia usług specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynosił odpowiednio:

*26 zł za usługi: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia oraz pomoc mieszkaniowa,

*65,00 zł, w okresie styczeń – marzec 2019 r., 100,00 zł w okresie kwiecień - 15 listopad 2019 r., oraz 120,00 zł w okresie 15 listopad – grudzień 2019 r. za usługi: rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych

i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Na podstawie zgłoszonych potrzeb i oczekiwań osób lub rodzin podejmowano działania przy wsparciu pracowników socjalnych mające na celu: pomoc w dotarciu do placówek ochrony zdrowia, urzędów, instytucji; pomoc w dotarciu do poradni specjalistycznych; pomoc w składaniu wniosków do zakładów opiekuńczo-leczniczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, domów pomocy społecznej, wniosków do dopłat o czynszu; wnioskowanie i kompletowanie dokumentów do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności; korzystanie ze sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych; zabezpieczenie opału na okres zimowy i grzewczy; zabezpieczenie pomocy finansowej na zakup leków, żywności, odzieży lub innych niezbędnych artykułów; dostarczanie gorących posiłków ze stołówki MOPS; nawiązywanie kontaktu z rodzinami i krewnymi.

W roku 2019 realizowane były programy resortowe Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: Program „Opieka 75+” edycja 2019 oraz Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych„, - edycja 2019.

Od 2018 roku realizowany jest program usług teleopieki, wsparciem w ramach, którego obejmowanych jest 20 osób.

WSPARCIE INSTYTUCJONALNE

Mieszkanie chronione

Od 2015 r. Ośrodek prowadzi mieszkanie chronione, które jest zadaniem własnym gminy. Mieszkanie o łącznej powierzchni użytkowej 49,07 m² znajduje się w budynku mieszkalnym położonym przy ul. Kolejowej 15/4 w Ełku. W mieszkaniu jednocześnie mogą zamieszkiwać 4 osoby. W 2019 r. wpłynął 1 wniosek o przyznanie pobytu w mieszkaniu chronionym. Umieszczona została jedna osoba.

Domy pomocy społecznej

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w 24 domach pomocy społecznej, zlokalizowanych na terenie 4 województw kraju, przebywało 113 mieszkańców gminy miasta Ełk, w tym 71 mężczyzn (proporcja liczby mężczyzn w stosunku do liczby kobiet wyniosła 3:2). Klienci MOPS Ełk przebywali w następujących rodzajach domów pomocy społecznej, wymienionych w art. 56 ustawy o pomocy społecznej:

1. DPS dla osób w podeszłym wieku: 17 osób;
2. DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych: 10 osób;
3. DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych: 63 osoby;
4. DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie: 9 osób;
5. DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie: 12 osób;
6. DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie - 2 osoby;
7. DPS dla osób uzależnionych od alkoholu - 0 osób.

W 2019 roku wydano 18 decyzji kierujących osoby do domów pomocy społecznej (z tego 9 dotyczyło mężczyzn), w tym 10 z postanowienia sądu (5 mężczyzn i 5 kobiet). W 2019 roku w domach pomocy społecznej umieszczono 26 osób (13 mężczyzn i 13 kobiet).

4.7. Wspieranie osób bezrobotnych oraz innych niepozostających w zatrudnieniu.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które korzystają jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Ta aktywna forma pomocy ma na celu wsparcie klientów MOPS w zakresie aktywizacji zawodowej i przywrócenia osób długotrwale bezrobotnych na rynek pracy.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawieranego rokrocznie począwszy od 2009 r. pomiędzy Gminą Miastem Ełk, a Starostą Ełckim reprezentowanym przez Powiatowy Urząd Pracy.

W 2019 r. na podstawie zawartego porozumienia pomiędzy Starostą Ełckim, a Gminą Miastem Ełk 24 osoby bezrobotne, w tym 15 mężczyzn i 9 kobiet, uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych w okresie od 1 marca 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. Osobom tym wypłacono świadczenie w łącznej wysokości 56154,45 zł.

MOPS zajmował się rekrutacją osób, ustalał potrzeby oraz liczbę podmiotów zainteresowanych realizacją prac społecznie użytecznych oraz prowadził dokumentację związaną z przebiegiem ww. zadań.

Osoby objęte programem wykonywały prace usługowe, porządkowe, czynności gospodarcze, pomoc kuchenna, pomoc przy obsłudze imprez masowych oraz pomagały wykonywać usługi opiekuńcze realizowane przez MOPS. Osobom objętym programem przysługiwało świadczenie pieniężne za okres faktycznie wykonywanej pracy. Koszt roboczogodziny w okresie:

- od marca 2019 r. do maja 2019 r. wynosił 8,30 zł.
- od czerwca 2019 r. do grudnia 2019 r. wynosił 8,50 zł.

Dodatkową zaletą wsparcia w postaci prac społecznie użytecznych jest nie wliczanie otrzymywanego świadczenia pieniężnego z tytułu wykonywania ww. prac do dochodu uprawniającego do uzyskania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Realizację programu prac społecznie użytecznych ilustruje Tabela Nr 11.

Tabela Nr 11. Realizacja programu prac społecznie użytecznych w 2019 roku.

Wyszczególnienie	Program prac społecznie użytecznych	Uwagi
Liczba godzin	6654,50	Plan 7845 godz.
Liczba uczestników	24 osób	Plan 21 osób
Koszt programu (100%)	56154,45 zł	Plan 66204,10 zł

Prace społecznie użyteczne realizowano w 15 placówkach i instytucjach na terenie miasta Ełku, do których skierowano osoby bezrobotne. Poniższa Tabela Nr 12 ilustruje rozkład ilościowy w poszczególnych podmiotach.

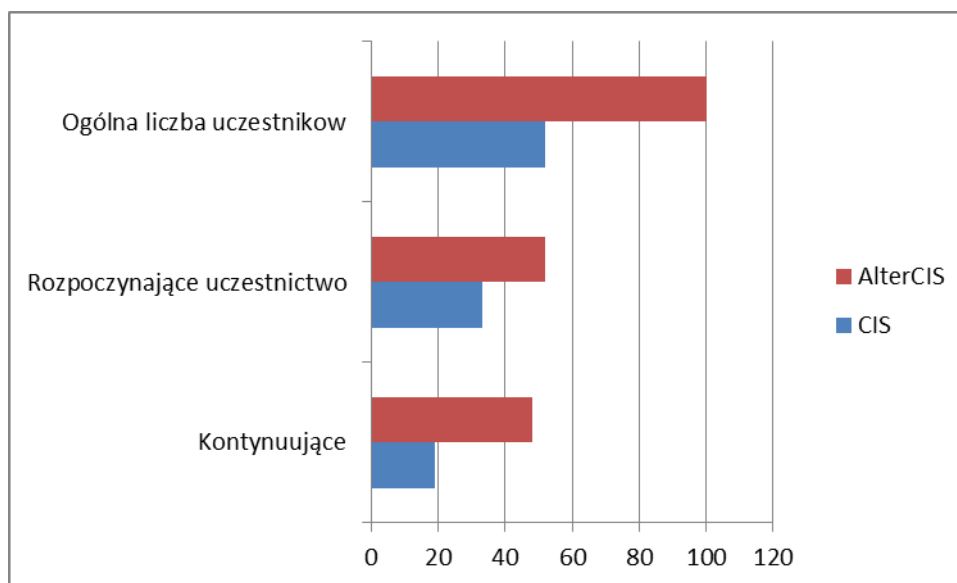
Tabela Nr 12. Podmioty, w których realizowano prace społecznie użyteczne w roku 2019.

Podmiot	Liczba skierowanych osób
Ełckie Centrum Kultury	1
Fundacja Otulony w Nadzieję	2
Oratorium	1
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	7
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	1
Miejskie Przedszkole Niezapominajka	1
Miejskie Przedszkole Perelka	1
Miejskie Przedszkole Świątełko	1
Miejskie Przedszkole Bajka	1
Miejskie Przedszkole Ekoludki	1
Muzeum Historyczne	1
Szkoła Podstawowa nr 1	2
Szkoła Podstawowa nr 2	2
Szkoła Podstawowa nr 4	1
Szkoła Podstawowa nr 7	1

ZATRUDNIENIE SOCJALNE

Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów pracy socjalnej. Celem realizowanym przez Ośrodek było zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie. Ośrodek kierował działania zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagały stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafiły wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy. Pogłębiona indywidualna praca socjalna, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz rozszerzana stale współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy były odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie poszukujących zatrudnienia mieszkańców Ełku, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka.

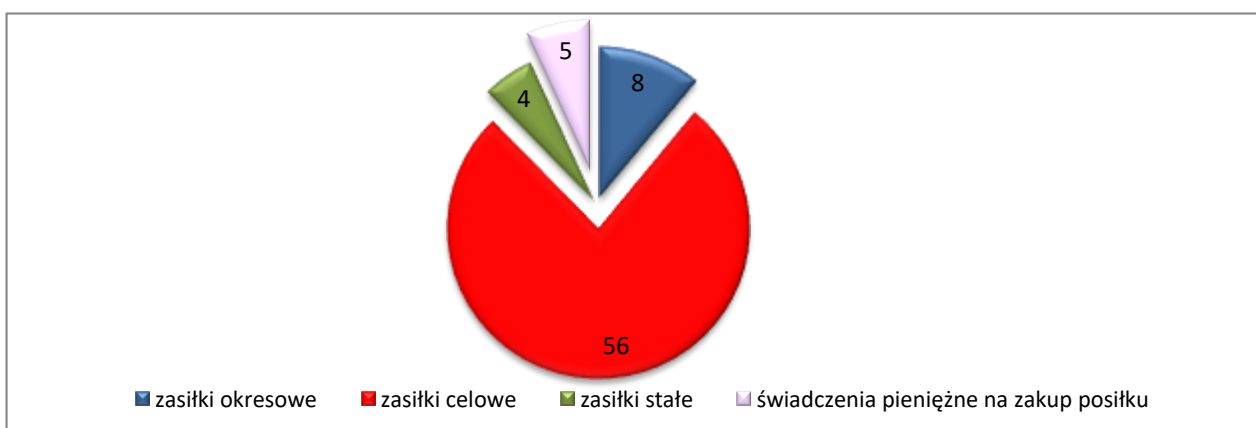
Ośrodek nadal współpracował z Centrum Integracji Społecznej „AlterCIS” prowadzonego przez Stowarzyszenie ADELFI w Ełku oraz Centrum Integracji Społecznej prowadzonego przez Stowarzyszenie im. Króla Augusta w Augustowie, w ramach której w roku 2019 skierował łącznie 85 osoby do uczestnictwa w programie reintegracji społecznej i zawodowej. Szczegółowy rozkład ilościowy udziału osób bezrobotnych w poszczególnych centrach w 2019 r. przedstawia Wykres Nr 14.

Wykres Nr 14. Uczestnicy centrów integracji społecznej 2019 r.

Powyższy wykres obrazuje uczestnictwo osób w 2019 roku w dwóch centrach prowadzonych przez stowarzyszenia: Centrum Integracji Społecznej- CIS oraz Centrum Integracji Społecznej AlterCIS.

4.8. Wspieranie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

W roku sprawozdawczym odnotowano wzrost liczby osób bezdomnych, którym udzielono wsparcia. Pomocy osobom bezdomnym przebywającym na terenie miasta Ełk, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały, było miasto Ełk. Gmina miasto Ełk powierzyła zadanie prowadzenia placówek: schroniska dla osób bezdomnych oraz ogrzewalni organizacjom pozarządowym - Caritas Diecezji Ełckiej oraz Stowarzyszeniu MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych MAROKT w Ełku. Poza pomocą w formie schronienia osoby bezdomne otrzymywały wsparcie w postaci świadczeń pieniężnych (zasiłek stały, okresowy, celowy). Formy pomocy udzielone osobom bezdomnym ilustruje Wykres Nr 15.

Wykres Nr 15. Formy pomocy udzielone osobom bezdomnym w roku 2019 r.

Pomoc udzielona została również bezdomnym przebywającym poza Ełkiem, jeżeli ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały, było miasto Ełk. Szczegółowe informacje w jakich placówkach udzielano wsparcia przedstawia Wykres Nr 15. W stosunku do roku 2018, nastąpił wzrost

o 27,73% liczby osób bezdomnych, pochodzących z Ełku, którym MOPS udzielił pomocy w formie schronienia.

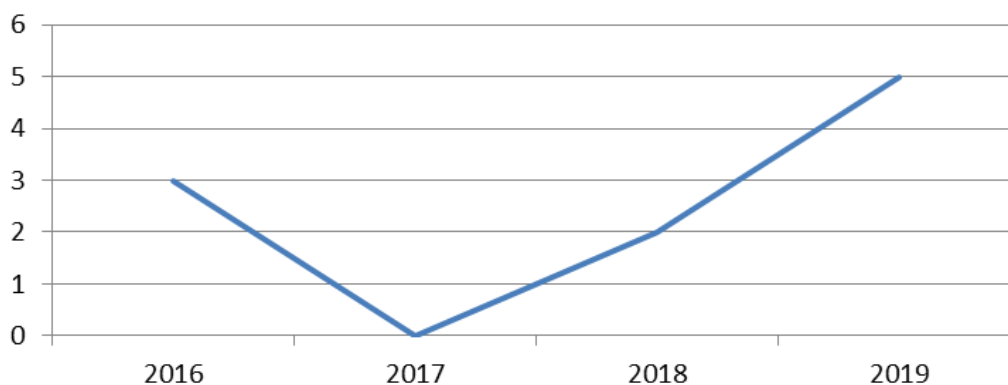
4.9. Wspieranie osób zwalnianych z zakładów karnych.

Ośrodek realizuje świadczenia społeczne skierowane do osób opuszczających zakłady karne zgodnie z zawartym w dniu 13 czerwca 2000 r. porozumieniem pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej oraz Centralnym Zarządem Służby Więziennej. O potrzebie udzielania pomocy oraz terminie zakończenia kary informuje zakład karny, w którym osoba przebywa. Pomoc w tej formie udzielana jest również na wniosek osadzonego jego rodzinie. Realizację postanowień porozumienia w kolejnych latach ilustruje Tabela Nr 13, Wykres Nr 16 oraz Wykres Nr 17.

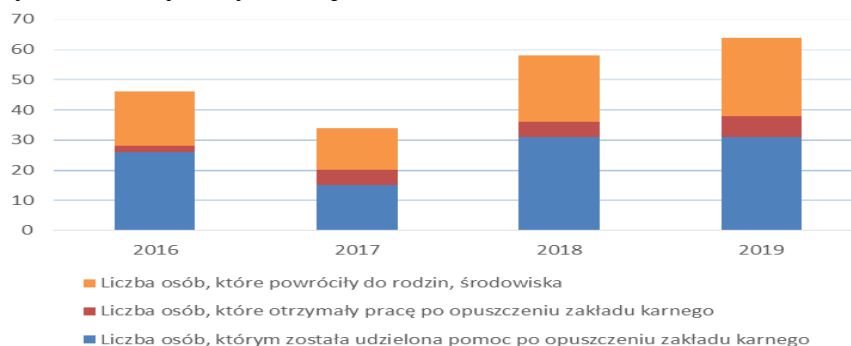
Tabela Nr 13. Pomoc udzielona w ramach porozumienia z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019
Liczba osób, którym została udzielona pomoc po opuszczeniu zakładu karnego	26	15	31	31
Liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym	3	0	2	5
Liczba osób, które otrzymały pracę po opuszczeniu zakładu karnego	2	5	5	7
Liczba osób, które powróciły do rodzin, środowiska	18	14	22	26

Wykres Nr 16. Liczba rodzin, którym MOPS udzielił pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym w latach 2016-2019

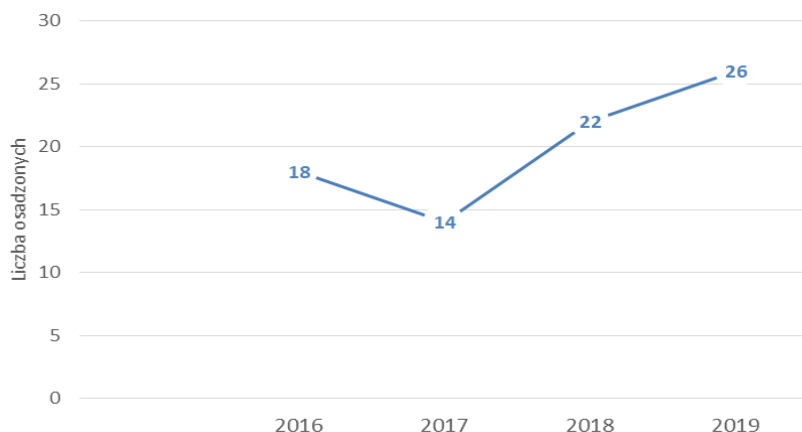
Wykres Nr 17. Liczba osób, którym została udzielona pomoc w ramach porozumienia z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w latach 2016-2019.

W 2019 roku nastąpił wzrost wśród liczby osób, które po opuszczeniu zakładu karnego powróciły do rodziny i środowiska, w stosunku do roku 2018 jest to wzrost o 18,18 %. Tendencja wzrostowa widoczna była również wśród osób, które podjęły pracę po opuszczeniu zakładu karnego.

W ramach pracy socjalnej osobom opuszczającym zakłady karne udzielano głównie pomocy finansowej, kierowano osoby do centrów integracji społecznej oraz do wykonywania prac społecznie użytecznych. Dane wskazują, że w roku sprawozdawczym odnotowanego wzrost liczby osób, którym została udzielona pomoc. Powyższe zjawisko obrazuje Wykres Nr 18.

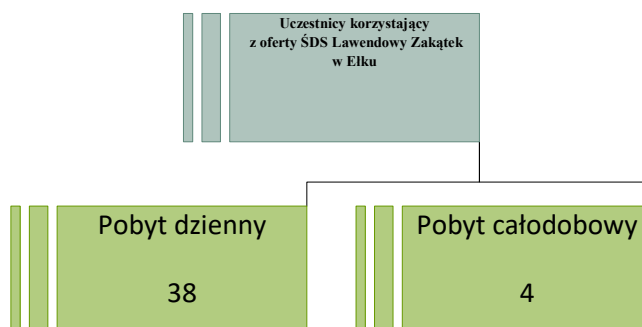
Wykres Nr 18. Powrót osadzonych do rodzin i środowiska w latach 2016-2019.

4.10. Usługi w ośrodku wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek w Ełku.

Jedną z form wsparcia skierowaną do osób z dysfunkcjami psychicznymi są środowiskowe usługi społeczne mające na celu pozostawanie osób jak najdłużej w środowisku naturalnym. Od miesiąca lutego 2016 roku w strukturze MOPS w Ełku, funkcjonujący pod nazwą Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek typu A, B, C, w tym z niepełnosprawnością sprzężoną (zgodnie z Uchwałą Nr III.26.2019 Rady Miasta Ełku z dnia 17 stycznia 2019 r. zmiana nazwy placówki) zapewnia tego rodzaju usługi. Placówka w rozumieniu rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy dysponowała 42 miejscami (38 dziennych oraz 4 całodobowe).

Wykres Nr 19. Docelowa liczba miejsc w Środowiskowym Domu Samopomocy Lawendowy Zakątek w Ełku.

ŚDS w zakresie miejsc dziennych w odniesieniu do liczby miejsc statutowych spełnia wszystkie wymagania standardu utworzonego ośrodka dziennego. Budynek pozbawiony jest barier architektonicznych, zapewnia uczestnikom spokój i bezpieczeństwo. Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika wynosi min. 8 m². Dom wyposażony jest w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym, posiada pomieszczenia do prowadzenia działalności wspierającej, aktywizującej i rehabilitacyjnej

Dzięki prowadzonej terapii u uczestników zostają wyrównywane deficyty rozwojowe, uczestnicy nabyli wiele umiejętności pozwalającym im uczestniczyć w życiu społecznym zarówno w placówce jak i poza nią, stali się otwarci na kontakt ze środowiskiem zewnętrznym, zmieniają się ich zachowania na bardziej efektywne społecznie, stają się bardziej samodzielni, pozbywają się zahamowań w komunikowaniu się z osobami odwiedzającymi dom. Uczestnicy i ich rodziny otrzymali pomoc i wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych i problemów występujących w życiu rodzinnym – pomocą służą: psycholog, terapeuci, instruktorzy terapii i opiekun. Usprawnienie fizyczne prowadzone w ŚDS umożliwi utrzymanie lub poprawę kondycji, sprawności ruchowej, manualnej, wzmocnienie mięśni oraz chęć do wykazywania w tym zakresie aktywności.

W roku 2019 ŚDS w ramach prowadzonej działalności organizował następujące formy wsparcia:

a) treningi funkcjonowania w codziennym życiu:

- dbałości o wygląd zewnętrzny, którego celem było nabywanie i doskonalenie umiejętności związanych z dbaniem o wygląd zewnętrzny oraz poprawa społecznego zachowania i współżycia w grupie, koleżeństwa;
 - samoobsługi, którego celem było nabywanie umiejętności samodzielnego jedzenia, mycia rąk, ubierania się, zgłaszania i załatwiania potrzeb fizjologicznych, doskonalenie samodzielnego jedzenia, samodzielne ubieranie się (zapinanie guzików, suwaka, sznurowanie obuwia);
 - nauki higieny, którego celem było nabycie umiejętności korzystania z prysznica, wykonanie toalety całego ciała, mycie rąk, wyuczenie prawidłowego nawyku higieny jamy ustnej oraz pielęgnacji paznokci i włosów;
 - kulinarny, którego celem było nabywanie i doskonalenie umiejętności planowania oraz estetycznego przygotowywania i spożywania posiłków, kulturalne zachowanie się przy stole, poznanie przepisów kulinarnych, dobór artykułów spożywczych, zasady zdrowego odżywiania się, kultywowanie tradycji świątecznych;
 - umiejętności praktycznych, którego celem było nabywanie umiejętności obsługi sprzętów RTV i AGD, dbanie o porządek w pomieszczeniach Domu i na posesji, składanie podpisu na liście obecności we właściwym miejscu, dbanie o rośliny i ich właściwa pielęgnacja;
 - budżetowy, którego celem było poznanie wartości pieniądza, rozpoznawanie nominałów, planowanie i dokonywanie zakupów, porównywanie cen, dokonywanie obliczeń, nauka gospodarowania własnym budżetem;
- a) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, którego celem było kształtowanie umiejętności interpersonalnych, nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, aktywne słuchanie, asertywność, znalezienie swego miejsca w grupie, poznanie zasad pozytywnej komunikacji, wyrobienie umiejętności podejmowania decyzji, rozwiązywania konfliktów;
- b) trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
- c) trening umiejętności spędzania czasu wolnego, którego celem było rozwijanie zainteresowania Internetem, literaturą, audycjami telewizyjnymi, udział w spotkaniach

towarzyskich i kulturalnych, zajęcia relaksacyjne z wykorzystaniem sali doświadczania świata;

d) poradnictwo psychologiczne.

W roku 2019 przeprowadzono konsultacje indywidualne z uczestnikami w związku z następującymi problemami: obniżony nastrój, trudności w radzeniu sobie ze stresem, rozładowanie napięć emocjonalnych, trudności w relacjach, problemy życiowe, niska motywacja do uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych.

W ramach zajęć grupowych realizowane były następujące treningi:

- umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów w ramach którego uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętność komunikacji werbalnej i niewerbalnej, nawiązywania i podtrzymywania rozmowy, kształtowania pozytywnych relacji z osobami bliskimi, uczyli się współpracy w grupie, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów;
- umiejętności spędzania czasu wolnego, w ramach którego prowadzone były gry i zabawy ogólnorozwojowe, gry planszowe, wspólne śpiewanie, oglądanie filmów, spacer, imprezy okolicznościowe oraz indywidualne rozmowy;
- funkcjonowania w życiu codziennym.

Efektom treningów grupowych była poprawa komunikacji interpersonalnej, poznanie uczuć i emocji innych uczestników, zwiększenie samodzielności, wzrost aktywności, poprawa umiejętności współpracy i rozwiązywania konfliktów, integracja uczestników, poczucie współodpowiedzialności za miejsce i panującą atmosferę.

Efektom prowadzonego poradnictwa psychologicznego była poprawa funkcjonowania społecznego, spadek napięcia wywołanego problemami osobistymi uczestnika, poprawa poczucia bezpieczeństwa, poprawa umiejętności współpracy, lepsze poznanie siebie, swoich zasobów, możliwości, wyrażanie emocji w sposób akceptowany społecznie, poprawa samopoczucia i umiejętność rozładowywania napięcia emocjonalnego.

Wszelkie zgłaszane przez uczestników trudności w załatwianiu spraw urzędowych były na bieżąco monitorowane, analizowane. W razie potrzeby udzielane było wsparcie ze strony terapeutów lub opiekuna. Uczestnicy otrzymywali pomoc i wsparcie podczas załatwiania spraw w urzędach, placówkach ochrony zdrowia, sądach, ZUS, bankach i innych instytucjach.

ŚDS systematycznie współpracował z Poradnią Zdrowia Psychicznego, konsultował stan zdrowia z psychiatrą, współpracował z lekarzami rodzinnymi, udzielał wsparcia w ustalaniu terminów wizyt, monitorowaniu wyników badań. Osoby niesamodzielne mogły liczyć na asystę terapeutów lub stażystów. Osoby będące na pobycie całodobowym korzystały z wizyty domowej lekarza rodzinnego, neurologa, pielęgniarki rodzinnej oraz z pomocy świadczonej przez zespół ratunkowy. W ŚDS uczestnicy mieli zapewnione wsparcie w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb: byli karmieni, wykonywano lub udzielano pomocy w czynnościach higienicznych, kąpieli, praniu, prasowaniu odzieży. Osoby będące na pobycie całodobowym wymagały szczególnej uwagi i pomocy w zakresie zaspokojenia czynności samoobsługowych (mycie, kąpiel, pielęgnacja). Leki przyjmowane były przez uczestników pod nadzorem opiekuna.

Na terenie ŚDS prowadzone były zajęcia indywidualne i grupowe przy wykorzystaniu pracowni usprawniania fizycznego. Organizowane były spacer, oraz różne gry i zabawy sportowe. Prowadzone były zajęcia ruchowe z wykorzystaniem sprzętu znajdującego się w pracowni usprawniania fizycznego.

Efektom terapii ruchowej było: poprawa i utrzymanie istniejącej sprawności ruchowej, wzmocnienie mięśni, zwiększenie zakresu ruchu w stawach, utrzymywanie prawidłowej postawy ciała, koordynacja ruchowa, wzrost świadomości własnego ciała.

W ramach treningu kulinarnego codziennie przygotowywane były degustacje.

ŚDS zapewnia uczestnikom gorący posiłek w ramach zadania własnego gminy, w roku 2019 wydano 7436 gorących posiłków.

W ramach aktywizacji zawodowej prowadzono terapie, w ramach których uczestnicy nabywali wiedzę i umiejętności wskazujące na możliwość podjęcia pracy zawodowej. Pierwszym etapem w aktywizacji zawodowej było konieczność posiadania orzeczenia o niepełnosprawności wskazującego na możliwość zatrudnienia w Zakładzie Pracy Chronionej. W 2019 roku żadna z osób nie podjęła pracy w ZPCH.

W ramach zawartej umowy transportu ŚDS zapewniał dowóz uczestników na zajęcia oraz rozwożenie po zajęciach do domu. Usługa świadczona była dla 7 osób (osoby niepełnosprawne ruchowo, samotne). Dziewięć osób posiadały wsparcie opiekuna lub rodziny w dotarciu do tutaj. Ośrodka, dwoje uczestników przyprowadzał i odprowadzał praktykant z Centrum Integracji Społecznej, jedna uczestniczka była przywożona i odwożona transportem miejskim przez opiekunkę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku. Pozostałe osoby na zajęcia uczęszczały samodzielnie. W miesiącu grudniu 2019 r. zorganizowany był transport uczestników z miejsca zamieszkania oraz odwóz po zajęciach dla 5-u uczestników- własnym transportem (pozyskano środki w ramach projektu na zakup samochodu – mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych o liczbie miejsc 9 łącznie z kierowcą przystosowanego do przewozu osób na wózkach inwalidzkich).

W roku 2019 w zajęciach ŚDS udział wzięło w ramach pobytu dziennego łącznie 60 uczestników, w ramach pobytu całodobowego 6 uczestników. Średnią liczbę uczestników w poszczególnych zajęciach w ŚDS przedstawia poniższa tabela Nr 14.

Tabela Nr 14. Liczba uczestników ŚDS w poszczególnych zajęciach w 2019 roku.

Rodzaj zajęć ŚDS		Średnia liczba uczestników
	Ogólna	7,25
	Rewalidacyjno-poznawcza	6,80
	Informatyczno-fotograficzna	10,50
	Usprawnienia fizycznego	14,70
	Gospodarstwa domowego	4,00
	Muzyczna	12,70
	Terapia ruchowa	14,70
	Aktywizacja zawodowa	0,0
	Horiterapia	1,60
	Zajęcia relaksacyjne w pracowni doświadczenia świata	3,92

Wśród uczestników zajęć ŚDS następowała rotacja spowodowana, m.in. rezygnacją uczestników (5 osób), umieszczeniem w placówce całodobowej opieki (5 osoby), przejściem do innej formy wsparcia dziennego – zajęcia klubowe organizowane przez ŚDS (5 osoby), pogorszeniem stanu zdrowia (3 osób), zgonem (2 osoby) oraz wygaśnięciem decyzji (1 osoby).

Ogółem frekwencja uczestników w zajęciach stanowiła 82,70 %.

4.11. Usługi w Klubie Seniora „SENIOR+”

Klub Seniora „Senior+” w Ełku, który został utworzony w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020, edycja 2017, funkcjonuje w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku od 2018 roku.

Bieżąca działalność Klubu „Senior+” w roku 2019 została dofinansowana ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Wieloletniego

„Senior+” na lata 2015-2020 Edycja 2019, Moduł II - Zapewnienie funkcjonowania placówek „Senior+”.

W roku 2019 Klub Seniora „Senior+” w ramach bieżącej działalności oferował następujące formy wsparcia:

- zajęcia o charakterze edukacyjnym (biblioterapia, wykłady i pogadanki),
- warsztaty umiejętności interpersonalnych, w tym poznanie zasad skutecznej komunikacji;
- zajęcia usprawniające ruchowo;
- zajęcia rekreacyjne (wyjazdy – wycieczki jednodniowe, wycieczki piesze, zajęcia z hortiterapii – pielęgnacja ogrodu w otoczeniu Klubu);
- zajęcia integracyjne, włączanie się w akcje społeczne;
- warsztaty umiejętności spędzania wolnego czasu, m.in. zajęcia z animatorem;
- warsztaty kulinarne,
- zajęcia umuzykalniające.

Klub Seniora „Senior+” zachęcał ofertą od poniedziałku do piątku, w godzinach 8:00 – 16:00. W roku 2019 r., ilość uczestników Klubu Seniora „Senior+” w ramach programu wynosiła 15 osób. Ogółem z oferty Klubu skorzystało 24 seniorów. W projekcie brało udział od 15 do 20 uczestników, w zależności od ich możliwości i potrzeb. Średnio dziennie co najmniej 15 seniorów brało udział w zajęciach projektowych, niestety nie każdy senior z różnych powodów mógł uczestniczyć w zajęciach codziennie. Wśród uczestników zajęć Klubu następowała rotacja spowodowana między innymi sytuacją osobistą, zdrowotną, rezygnacją, zgonami.

Tabela nr 15. Miesięczna frekwencja uczestników zajęć w Klubie w 2019 r.

Liczba uczestników Klubu												
Miesiąc:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Faktyczna liczba uczestników	15	15	17	16	17	17	17	16	18	16	18	13
% wykorzystania miejsc	75	75	85	80	85	85	85	75	90	75	90	65

Zakres usług świadczonych przez Klub Seniora „Senior+”

L.p.	Rodzaj usług	Sposób realizacji
1.	Biblioterapia	- seniorzy odwiedzili przedszkole „Słoneczna Ósemka” w ramach cyklu „Poczytaj mi Babciu, Dziadku”
2.	Wykłady, warsztaty i pogadanki	- prelekcja-radca prawny. Temat: prawo spadkowe, dziedziczenie, darowizny; - prelekcja „Gimnastyka umysłu dla Seniora”. Zajęcia prowadziła trener Szkoły Pamięci SPW w Elku; - Wyjście do ECRS STAJNIA na spotkanie z przedstawicielami Policji pt. „Bezpieczny Senior w drodze”
3.	Warsztaty umiejętności interpersonalnych	zajęcia z zakresu umiejętności interpersonalnych, w tym komunikacji, rozwój umiejętności psychospołecznych, nauka unikania zachowań ryzykownych i szkodliwych, zmniejszenie napięć (zajęcia indywidualne i grupowe) – psycholog

4.	Zajęcia usprawniające ruchowo, aktywność ruchowa oraz kinezyterapia	zajęcia z usprawnienia fizycznego w formie treningów, opracowanych przez specjalistę z zakresu usprawniania fizycznego
5.	Zajęcia rekreacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowano 3 wycieczki jednodniowe dla 15 uczestników wraz z opiekunem (Gietrzwałd - Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku; Gołdap – Stańczyki; Supraśl); - zajęcia z hortiterapii (pielęgnacja terenu i ogrodu przez uczestników klubu); - wycieczka do Sypitek-przejazd Koleją Wąskotorową, ognisko; - wyjście do Muzeum Historycznego w Ełku na wystawę „Ełk po Kolei”; - wycieczka piesza-spacer po Ełckiej promenadzie z wykorzystaniem metody nordic walking’ - wycieczka piesza-spacer do Centrum Edukacji Ekologicznej z wykorzystaniem metody nordic walking; - sadzenie drzewka lipy w ramach akcji „Sadzimy”; - wyjście do Lawendowego Zakątka na plenerowe spotkanie „Warsztaty w ogrodzie”. Seniorzy mieli okazję uczestniczyć w zajęciach kulinarnych, karaoke, warsztatach plastycznych. W ramach spotkania grupa wokalna zaprezentowała kilka utworów; - wyjście do kina na seans filmowy „Piłsudski”; - ognisko w Centrum Edukacji Ekologicznej; - wyjście do ECK na seans filmu „Jeszcze nie koniec” w ramach Kampanii „Biała wstążka”; - Wyjście do kina Planet Cinema na film „Jak poślubić milionera”; - korzystanie z wyjść na basen i do kina (karnety 15 osób)
6.	Zajęcia umuzykalniające	zajęcia o charakterze umuzykalniającym z elementami muzykoterapii m.in. rozwój zainteresowań, pasji, nauki śpiewu. Zajęcia w formie warsztatów, opracowanych przez specjalistę.
7.	Warsztaty umiejętności spędzania wolnego czasu	<ul style="list-style-type: none"> - wizyta dzieci z SP4 z okazji święta Babci i Dziadka (dzieci przygotowały upominki)- śpiewanie piosenek, rozbieranie choinki-odblaski w prezencie dla dzieci, - spotkania integracyjne w Klubie Seniora - zajęcia z animatorem; - szkolenie z podstaw obsługi komputera w ramach projektu „Ja w Internecie”; - wyjście do ECK „Arteterapia dla seniorów”; - piknik „Międzypokoleniowo”. Seniorzy mieli okazję wziąć udział w pikniku oraz pokazać prace stworzone w Klubie w ramach zajęć manualnych i warsztatów terapii zajęciowej; - uczestnictwo w obchodach Światowego Dnia Choroby Alzheimera organizowanego przed ŚDS „Lawendowy Zakątek”. - międzypokoleniowe warsztaty programowania w ramach „Code week”. Seniorzy wraz z uczniami Szkoły Podstawowej nr 4 uczestniczyli w zajęciach „z robotami” - obchody Międzynarodowego Dnia Osób Starszych (w tym prelekcja przedstawicieli i ZUS oraz prelekcja z Powiatowym Rzecznikiem Praw Konsumenta; - zajęcia międzypokoleniowe w sali edukacyjnej „Kolej na klocki” (zajęcia z animatorem); - warsztaty manualne w ECRS STAJNIA: choinki z wikliny papierowej; - wizyta przedświąteczna dzieci z Przedszkola „Perłka”; - wizyta w Szkole Podstawowej nr 4 - spotkanie opłatkowe.

W ramach funkcjonowania Klubu Seniora „Senior+” zatrudniono pracownika socjalnego sprawującego bezpośrednią opiekę nad uczestnikami zajęć oraz pomoc administracyjną. Na podstawie umów cywilnoprawnych zlecono prowadzenie zajęć i warsztatów dla 5 specjalistom w obszarze:

- 1) usprawnienia fizycznego (instruktor) - 48 godzin,
- 2) umiejętności interpersonalnych (psycholog) - 24 godziny,
- 3) zajęć umuzykalniających (instruktor) - 48 godzin,
- 4) zajęć kulinarnych (instruktor) - 48 godzin,
- 5) animacji (animator) - 52 godziny.

Działania w Klubie Seniora Realizacja pozwoliły zaspokoić potrzeby i oczekiwania seniorów w zakresie aktywizacji, rozwijania zainteresowań, edukacji i aktywności społecznej. Dzięki uczestnictwu w zajęciach, seniorom przestała dokuczać samotność, nawiązały się nowe znajomości, przyjaźnie i koleżeńskość. Udział w zajęciach pozwolił na zachowanie sprawności, rozwój aktywności, zmniejszenie poczucia izolacji. Działania Klubu sprzyjały zapobieganiu pogarszania się kondycji umysłowej seniorów. Seniorzy aktywnie spędzali czas na świeżym powietrzu w ogrodzie przylegającym do budynku Klubu Seniora. Ponadto podejmowane działania korzystnie wpłynęły na:

- zwiększenie wiedzy seniorów w zakresie bezpieczeństwa oraz umiejętności wykorzystania czasu wolnego,
- wzrost aktywności fizycznej seniorów poprzez udział w zajęciach w klubie,
- aktywizacja społeczna seniorów poprzez udział w wycieczkach oraz uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- zmniejszenie izolacji społecznej seniorów,
- wsparcie seniorów poprzez udział w zajęciach w klubie,
- powstanie zespołu muzycznego,
- nawiązanie bliskich relacji międzypokoleniowych z przedszkolakami i młodzieżą szkolną.

W roku 2019, Klub Seniora „Senior+” nawiązał współpracę z:

- 1) przedszkolami z terenu Miasta Ełku („Słoneczna Ósemka”, „Perełka”);
- 2) szkołami podstawowymi (Szkoła Podstawowa nr 4 im. prof. Władysława Szafera Ełk, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Henryka Sienkiewicza Ełk, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Prostkach);
- 3) Ełckim Centrum Kultury;
- 4) Środowiskowym Domem Samopomocy „Lawendowy Zakątek”;
- 5) Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku;
- 6) Muzeum Historyczne w Ełku;
- 7) Uniwersytetem Trzeciego Wieku;
- 8) Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA;
- 9) Komendą Powiatową Policji w Ełku;
- 10) Strażą Miejską;
- 11) Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Ełku;
- 12) Miejską Biblioteką Publiczną im. Zofii Nasierowskiej w Ełku;
- 13) Stowarzyszeniem Alternatywą;
- 14) Centrum Integracji Społecznej AlterCis.

V. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny.

MOPS realizował zadania wynikające z ustawy o wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. W myśl art. 176 ww. ustawy realizowano 3-letni gminny program wspierania rodziny, min. pomoc w formie asystenta rodziny. Ośrodek zatrudniał 6 asystentów rodziny, którzy udzielili wsparcia 95 rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,

w tym 204 dzieciom. Trzech asystentów rodziny realizowało zadania w ramach projektu „Wsparcie Ełckich Rodzin”.

Asystenci rodziny w 2019 r. realizując swoje zadania odpowiedzialni byli za obszary m.in.: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację pracy własnej. Do głównych zadań należało wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, polegające w szczególności na:

- a) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- b) wzmocnieniu roli funkcji rodziny;
- c) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- d) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- e) pomocy w integracji rodziny;
- f) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- g) dążeniu do reintegracji rodziny;
- h) praca nad poprawą relacji z dalszą rodziną, środowiskiem sąsiedzkim oraz instytucjami;
- i) opracowywanie we współpracy z rodziną oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną;
- j) udział w przygotowywaniu i realizowaniu gminnego programu wspierania rodziny,
- k) prowadzeniu zajęć edukacyjnych w zakresie wzmocnienia kompetencji wychowawczych dla rodziców i opiekunów dzieci.

Kontynuowano działania związane ze wspieraniem kobiet zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” polegające na koordynowaniu kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Wsparanie rodziny jest procesem długotrwałym. W 2019 r. przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wyniósł 10 miesięcy. Ponadto w 2019 r. asystenci rodziny uczestniczyli w działaniach realizowanych na rzecz wsparcia rodziny m.in.:

- a) opracowanie i realizacja 3-letniego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019 - 2021;
- b) przeprowadzili warsztaty „Szkoła rodziców”, których celem było podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców oraz edukacja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- c) zorganizowali spotkanie pn. „Choinkę” dla dzieci z rodzin wspieranych przez asystentów rodziny;
- d) współpracowali przy organizacji wydarzeń w ramach Ełckich Dni Rodziny;
- e) uczestniczyli w dyżurach organizowanych w Ośrodku w ramach kampanii „Białej Wstążki” oraz Ełckich Dni Rodziny;
- f) brali udział w projekcie „Wsparcie Ełckich Rodzin”;
- g) realizowali projekt socjalny w ramach projektu „Wsparcie Ełckich Rodzin – ZIT, w którym prowadzili zajęcia i warsztaty z wykorzystaniem metod pracy z rodzinami;
- h) brali udział w grupach roboczych tworzonych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Informacje dotyczące realizowanego zadania przedstawia Tabela Nr 16.

Tabela Nr 16. Wspieranie rodzin i zatrudnienie asystentów rodziny w 2019 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2019 r.
1	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	6
2	Liczba rodzin, z którymi pracował asystent	95
3	Liczba rodzin, które zrezygnowały z usług asystenta	17
4	Liczba rodzin objętych wsparciem (plany pracy z rodziną)	95
5	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	362
6	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	204
7	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę ze względu na osiągnięcie celu	10

Powołany Zespół do spraw asysty rodzinnej podczas comiesięcznych spotkań dokonywał omówienia aktualnych kierunków działania, współpracy, spraw organizacyjnych dotyczących prawidłowego funkcjonowania Zespołu oraz spraw rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

W 2019 r. odbyło się 12 spotkań Zespołu, w skład którego wchodzi pracownicy Ośrodka, tj. pracownicy socjalni, asystenci rodziny. W uzasadnionych przypadkach na posiedzenia Zespołu byli zapraszani przedstawiciele instytucji nie będący członkami Zespołu m.in. pedagog szkolny, psycholog, kurator, policjant, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciel ochrony zdrowia.

W 2019 r. realizowano, „Program Asystent rodziny i Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” na realizację zadania publicznego z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla asystentów rodziny. W ramach programu otrzymano dofinansowanie w wysokości 46 167 zł.

W 2019 roku Program przyczynił się do:

- a) podjęcia działań wspierających rodziny, efektem czego była profesjonalizacja systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze;
- b) kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością poprzez realizowanie założeń ustawy „Za życiem”;
- c) rozwijania dotychczasowych działań na rzecz rodzin;
- d) wspierania w pełnieniu ról rodzicielskich, prawidłowym sprawowaniu opieki nad dziećmi rodzin naturalnych;
- e) powrotu dzieci przebywających w pieczy, do rodzin biologicznych;
- f) zatrudnienia asystentów rodziny na umowę o pracę oraz refundacji poniesionych kosztów wynagrodzeń zatrudnionych przez Ośrodek asystentów rodziny.

VI. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ośrodek zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmował działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym oraz grupach roboczych. MOPS zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny w Ełku został powołany

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Ełku, w skład którego wchodzi 17 przedstawicieli różnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z działaniami podejmowanymi przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, w 2019 r. wsparciem objęto 168 rodzin, z tego 23 rodzin było wspieranych przez asystenta rodziny. Członkowie grup roboczych prowadzili regularnie wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą.

W 2019 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 1128 spotkań członków grup roboczych (w tym 260 z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie oraz 293 z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc).

Działania podejmowane w 2019 r. przez Zespół Interdyscyplinarny Miasta Ełk i MOPS:

1. Organizacja obchodów „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem” (dyżury członków ZI Miasta Ełku w dniach 18-22.02.2019 r.)
2. Prowadzenie dwóch grup wsparcia (od czerwca 2019 r. do lipca 2019 r. - 5 osób, od września 2019 r. do października 2019 r. - 4 osoby).
3. Opracowanie ulotek dotyczących przemocy z informacją o bazie adresowej Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełk (opracowanie w ramach projektu Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia we współpracy z uczestnikami).
4. Organizacja szkolenia „Dziecko w procedurze NK” przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego Beatę Ratkiewicz i Dorotę Siedlecką w Miejskim Przedszkolu „SŁONECZNA ÓSEMKA” w Ełku (12 osób).
5. Rozpowszechnianie informacji na temat punktu Konsultacyjnego przy MOPS w Ełku (bezpłatne konsultacje – radcy prawnego, psychologa, traumatologa, specjalisty do spraw uzależnień, psychologa dla dzieci, pedagoga/logopedy).
6. Wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełk na lata 2016-2020.
7. Zorganizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego (4 spotkania).
8. Organizacja siódmej edycji Kampanii „Biała Wstążka”.
9. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie oraz wdrażanie programu terapeutyczno-psychologicznego.
10. Systematyczne spotkania grup roboczych, w których brali udział m.in. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, dzielnicowi, pedagodzy, kuratorzy, ochrona zdrowia wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet, tj.: szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi była możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, które nie powielają się i nie wykluczają wzajemnie. W trakcie spotkań, członkowie grup roboczych, zapoznali się ze sposobem realizacji procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne instytucje.

Podczas Kampanii Biała Wstążka zrealizowano szereg działań, m.in.:

- opracowano materiały upowszechniające Kampanię (ulotka, kalendarzyki) przy aktywnym udziale uczestników projektu Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia oraz uczestników ŚDS „Lawendowy Zakątek”,
- przeprowadzono akcję informacyjno-promocyjną (akcja noszenia białej wstążki w czasie trwania kampanii, upowszechnienie Kampanii w lokalnych mediach),
- organizacja „Dnia Otwartych Drzwi”, w MOPS i innych instytucjach,;
- dyżury specjalistów: psychologa, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, radcy prawnego, psychologa/traumatologa w Punkcie Konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz pracownika socjalnego i asystenta rodziny MOPS Ełk,
- pokaz samoobrony w Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA,
- zorganizowano szkolenie – superwizja dla specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy

- w rodzinie,
- odbył się seans filmowy pt. „Jeszcze nie koniec” w Ełckim Centrum Kultury,
- odbył się wykład z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA.
- organizacja seminarium podsumowującego Kampanię w Ełckim Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA .

W 2019 r. działania nakierowane były na zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz na zmniejszenie skali zjawiska przemocy zgodnie z Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełk na lata 2016 – 2020.

Ośrodek w ramach realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wraz z przedstawicielami innych podmiotów, podejmował działania zmierzające do zapobiegania lub ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie. Działania te podejmowane były w ramach szeroko rozumianej pracy socjalnej z osobami i rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań organizacji i instytucji na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Praca z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy koncentrowała się na rozpoznawaniu zjawiska przemocy, budowaniu planu pomocy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym oraz prawnym, a także na realizacji tego planu.

Pracownicy socjalni i funkcjonariusze Policji prowadzili regularnie, co miesiąc wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą. W przypadku podejrzenia lub stwierdzenia wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie informowali o możliwości skorzystania z dostępnej infrastruktury pomocowej, świadczonej przez różne podmioty:

- Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy,
- objęcie rodziny wsparciem asystenta rodzinnego,
- podjęcie terapii dla osób uzależnionych lub współuzależnionych m. in.: w OTU i PTU w Ełku,
- umieszczenie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej lub Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy,
- umieszczenie dziecka w placówce wsparcia dziennego,
- pomoc w uzyskaniu porady prawnej i innej pomocy w zależności od realnej potrzeby.

Kontynuowano realizację poradnictwa specjalistycznego w 2019 r. w punkcie konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie m.in.:

- poradnictwo i konsultacje dla osób doświadczających przemocy,
- doradztwo i pomoc rodzinom, w których występuje problem niekontrolowania negatywnych emocji,
- wstępną pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy,
- porady prawne dla osób doświadczających przemocy.

Porad i konsultacji udzielali specjaliści: psycholog, psycholog na potrzeby konsultacji z dzieckiem, radca prawny, pedagog, socjoterapeuta, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy, traumatolog.

Praca z rodzinami, w których występowała przemoc była podejmowana wieloaspektowo, dlatego też: osobom, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą, udzielono wsparcia psychologicznego, prawnego, rodzinnego oraz socjalnego, a osobom, w stosunku do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie kierowano działania zmierzające do zmiany zachowania (w tym możliwość skorzystania z bezpłatnych indywidualnych konsultacji psychologicznych) oraz do uczestnictwa w spotkaniach grupy korekcyjno-edukacyjnej, organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

W 2019 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 220 formularzy „Niebieska Karta - A” tj. o 35 więcej niż w roku 2018, zostało objętych 168 środowisk. W ramach procedury „Niebieska Karta” 23 rodziny zostały objęte wsparciem asystenta rodziny.

W 2019 r., zakończono 141 procedury „Niebieska Karta”, w tym:

- e) z tytułu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 183,
- f) z tytułu braku zasadności podejmowania działań – 3.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego oraz instytucji zajmujących się problematyką przemocy na terenie Miasta Ełku wynika że nastąpił wzrost liczby prowadzonych procedur „Niebieska Karta” w 2019 r. w porównaniu do roku 2017. Obserwowane jest niepokojące zjawisko, że coraz więcej dzieci doświadcza przemocy.

Z przebiegu spotkań grup roboczych oraz prac Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że interdyscyplinarność przyczyniła się do szybkiego i pełnego przepływu informacji między służbami społecznymi, zwiększenie podejmowania skuteczniejszych działań, które nie powielają się i nie wykluczają się wzajemnie. W ocenie MOPS, realizacja zadań prowadzonych w ramach współpracy różnych podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego doprowadziła do:

- a) identyfikacji ofiar i sprawców przemocy;
- b) zwiększenia skuteczności działań interwencyjnych, w wyniku systematycznego diagnozowania i monitoringu zjawiska przemocy w rodzinie;
- c) kompletności informacji nt. rozmiarów zjawiska przemocy;
- d) dokonania oceny istniejącej oferty pomocowej;
- e) podniesienia kompetencji zawodowych przedstawicieli służb zajmujących się przemocą w rodzinie;
- f) zmniejszenia intensywności zjawiska przemocy;
- g) podniesienia poziomu wrażliwości społecznej;
- h) umocnienia współpracy w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.

Realizację procedury „Niebieskie Karty” przez poszczególne podmioty przedstawia Tabela Nr 17.

Tabela Nr 17. Podmioty wszczynające procedurę „Niebieska Karta” (procedura NK-A) w 2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	17
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
Policja	147
Oświata	3
Ochrona zdrowia	1

VII. Działalność Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA

Dnia 27 maja 2019 r. odbyło się oficjalne otwarcie zmodernizowanego budynku Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA. Odnowiony budynek ECRS, od kwietnia 2019 r. MOPS objął trwałym zarządem.

Głównym celem ECRS STAJNIA jest inicjowanie i doskonalenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, w tym alkoholu i przemocy w Ełku poprzez m.in. pomoc i współdziałanie z podmiotami, partycypację, aktywizację, wsparcie kooperacji usług społecznych i formowanie nowej przestrzeni społecznej na rzecz mieszkańców Ełku.

W ECRS STAJNIA mieści się Poradnia Rodzinna, Punkt Konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonych Prześpięstwem, Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz odbywają się cykliczne spotkania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dodatkowo pomieszczenia udostępniane są podmiotom i organizacjom podejmującymi działania na rzecz rodzin ze środowiska lokalnego, przede wszystkim z obszaru rewitalizacji.

Partnerami ECRS STAJNIA w 2019 r. były podmioty, m.in. Stowarzyszenie „Alternatywa”, Centrum Aktywności Społecznej Pryzmat, Stowarzyszenie Ełcki Uniwersytet Trzeciego Wieku. Z pomieszczeń ECRS „STAJNIA”, korzystali również: Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek, Ełckie Stowarzyszenie Przyjaciół "Amazonki", Stowarzyszenie Rozwoju Produktu lokalnego „Wiatraki Mazur”, Fundacja Wsparcia Nauki i Biznesu, Ełckie Forum Rewitalizacji Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Miasta Ełk, Klub Seniora „SENIOR+”.

Realizowane były kampanie społeczne m.in. Forum Kardiologiczne, Ełckie Obchody 15 lat w Unii Europejskiej, Majówka Międzypokoleniowa w ECRS „STAJNIA, Kampania Biała Wstążka. W budynku ECRS „Stajnia” organizowano spotkania integracyjne m.in. „Wigilia”, Seminarium „Zrozumieć niepełnosprawność”, zabawa integracyjna „Obchody 3-ej rocznicy ŚDS”, „Wielkanoc”, Gala Muzyki Disco Polo.

W 2019 r. w ECRS realizowano m.in. następujące projekty:

1. „Wsparcie Ełckich Rodzin” - ZIT – którego celem projektu jest kompleksowe wsparcie ełckich rodzin oraz rozwój usług społecznych poprzez udział 45 osób (29 kobiet, 16 mężczyzn) mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w MOF Ełk w okresie 01.01.2019 r. – 30.11.2020 r. Realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku. Na terenie ECRS „STAJNIA” odbywają się m.in. zajęcia z muzykoterapii i dogoterapii, dzięki którym poprawia się funkcjonowanie zdrowia osób z różnorodnymi problemami natury emocjonalnej, fizycznej lub umysłowej. Projekt skierowany jest dla rodzin z dziećmi oraz do osób/rodzin z osobami niepełnosprawnymi i/lub starszymi.
2. „Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia” – którego celem projektu jest zwiększenie aktywności 80 osób zamieszkałych na terenie obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016- 2023 w wieku 18-65 lat poprzez aktywizację społeczną i zawodową w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Działania które są realizowane na terenie ECRS „STAJNIA” to usługi wspierające animacje lokalna – zajęcia z animatorem, streetworkerem i pracownikiem socjalnym, warsztaty z doradcą zawodowym, warsztaty „zdrowy styl życia” itp.
3. Lokalne Perspektywy – którego celem projektu jest rozwój usług społecznych oraz integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym poprzez udział 132 osób (75 kobiet, 57 mężczyzn) mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełk w projekcie w okresie 01.09.2018 r. – 31.12.2020 r. Uczestnicy mogli skorzystać z warsztatów plastycznych, warsztatów wokalnych, warsztatów gospodarowania budżetem domowym, treningu psychospołecznego oraz konsultacji indywidualnych. Realizatorem projektu jest Stowarzyszenie „Alternatywa” w Ełku.

4. „Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej” – którego celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa 40 osób w wieku 15 – 40 lat, wykluczonych i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Ełku oraz ich otoczenia (rodzice, rodzeństwo, opiekunowie). Zajęcia które odbywają się w budynku ECRS „STAJNIA” to m.in.: zajęcia sportowe, multimedialne, muzyczne, artystyczno-plastyczne, taneczne oraz wsparcie psychologa/terapeuty.
5. „Bezpieczna Przystań”- Miasto Ełk skutecznie przeciw przemocy”- projekt dofinansowany ze środków z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, którego celem było rozwój istniejącej infrastruktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie - utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Inne zajęcia na terenie ECRS STAJNIA, m.in.:

- Dni otwarte ECRS STAJNIA,
- Majówka Międzypokoleniowa,
- Ełckie Obchody 15 lat w Unii Europejskiej,
- Kampania Białej Wstążki STOP PRZEMOCY,
- Wigilia Stowarzyszenia Amazonek,
- Konferencja podsumowująca sezon turystyczny z Fundacji Wsparcia Nauki i Biznesu,
- Wigilia uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy Społecznej Lawendowy Zakątek,
- Seminarium „Zrozumieć Niepełnosprawność”,
- „Obchody 3-tej rocznicy Środowiskowego Domu Samopomocy Lawendowy Zakątek”,
- Gala Muzyki Disco Polo Środowiskowego Domu Samopomocy Lawendowy Zakątek,
- Podsumowanie projektu „Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu” – Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”,
- Spotkanie w sprawie utworzenie zakładu aktywności zawodowej w Ełku,
- Forum Kardiologiczne „Tu bije moje serce”,
- Superwizja dla pracowników MOPS w Ełku,
- Grupa Wsparcia dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie,
- Spotkanie Ełckiego Forum Rewitalizacji Społecznej i zespołu ds. rewitalizacji Urzędu Miasta Ełku,
- Warsztaty profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przestępczości ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzestępczości skierowane do osób dorosłych i do opiekunów dzieci,
- Spotkania z asystentami rodziny podnoszącymi kompetencje opiekuńczo wychowawcze rodziców,
- Spotkanie „Bezpieczny Senior”,
- Szkolenie pracowników z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- Spotkanie organizacji pozarządowych organizowane przez Biuro Organizacji Pozarządowych Urzędu Miasta Ełku.

Łącznie w roku 2019 r. odbyło się 1 512 zajęć grupowych i konsultacji indywidualnych, w tym projektów realizowanych na terenie ECRS STAJNIA. Odwiedziło placówkę 8 279 osób, w tym 6 304 osób z obszaru rewitalizacji. Poniższa tabela wskazuje liczbę osób korzystających z pomieszczeń ECRS STAJNIA w rozbięciu na poszczególne miesiące.

Tabela Nr 18. Liczba osób korzystających z pomieszczeń ECRS STAJNIA w rozbiu na poszczególne miesiące w 2019 r.

Miesiąc	Liczba osób	Liczba osób z obszaru śródmieścia (obszar wyznaczony do rewitalizacji)
luty	96	29
marzec	302	142
kwiecień	532	319
maj	1155	895
czerwiec	331	324
lipiec	835	686
sierpień	716	585
wrzesień	986	718
październik	1209	887
listopad	943	771
grudzień	1174	948
Razem	8279	6304

VIII. Pozostałe działania

8.1. Pomoc rzeczowa.

W roku 2019 była kontynuowana współpraca ze sklepem społecznym, gdzie realizowano pomoc najbardziej potrzebującym w formie rzeczowej tj. artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Pomoc tą udzielano 73 osobom, w szczególności osobom najbardziej potrzebującym, borykającymi się z problemami związanymi z gospodarowaniem budżetem domowym, oraz osobom wobec, których istniało podejrzenie marnotrawienia pomocy.

8.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w roku 2019 wydano 93 decyzji, w których potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Stwierdzono wygaśnięcie 7 decyzji oraz udzielono odmowy udzielenia tej formy pomocy dla 2 osób. Jedno postępowanie umorzono. Prawo do ww. świadczeń nabywały osoby inne niż ubezpieczeni, posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które posiadają obywatelstwo polskie lub uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy.

8.3. Pomoc w formie biletów.

Na podstawie zarządzenia Nr 81/03 Prezydenta Miasta Ełku z dnia 1 kwietnia 2003 r. MOPS umożliwił pomocy w formie zasiłku celowego- biletu kredytowanego dla osób bezrobotnych oraz rodzin wielodzietnych pozostających w trudnej sytuacji materialnej.

W roku 2019 z tej formy wsparcia skorzystało 8 dzieci z rodzin ubogich, to jest o 4 dzieci mniej niż w roku ubiegłym. Od roku 2016 zauważa się spadek wśród osób korzystających z tej formy pomocy i jest to spadek o 55,55 % w stosunku do roku 2016, w stosunku do roku 2017 spadek o 46,66 %, w stosunku do roku 2018 r. spadek ten wynosi 33,33%.

Należy podkreślić, że 2019 r. nie odnotowana ani jednego przypadku wykorzystania tej formy pomocy przez osoby bezrobotne w celu poszukiwania pracy i potwierdzenia gotowości do jej podjęcia. Szczegółowe dane o ww. formie pomocy ilustruje Wykres Nr 20.

Wykres Nr 20. Liczba dzieci korzystających z biletów MZK oraz ilość wykorzystanych biletów MZK w latach 2016-2019.

8.4. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego.

Wypożyczalnia przeznaczona jest dla mieszkańców Ełku, osób chorych i niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wymagających korzystania z sprzętu rehabilitacyjnego czy ortopedycznego w warunkach domowych. Sprzęt był wypożyczany bezpłatnie na czas określony, na podstawie zawieranej umowy użyczenia.

W 2019 roku ze sprzętu znajdującego się w zasobach wypożyczalni skorzystały 44 osoby z czego 25 % wypożyczających korzystało w wózków inwalidzkich.

IX. Działalność bieżąca.

9.1. Zasoby kadrowe.

Kadrę pracowniczą MOPS w roku sprawozdawczym ogółem tworzyło 120 pracowników etatowych według stanu na 31 grudnia, z czego największą grupę tworzyli pracownicy Sekcji Usług Opiekuńczych i Pomocy Instytucjonalnej tj. 44,6 % ogółu zatrudnionych, następnie pracownicy Sekcji Pracy Socjalnej - 24,10 % ogółu zatrudnionych. Liczbę pracowników MOPS z podziałem na sekcje przedstawia Tabela Nr 19.

Tabela Nr 19. Zasoby kadrowe MOPS w 2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba pracowników	Liczba etatów
Ogółem	120	119
Dyrektor (w tym zastępca)	2	2
Sekcja Pracy Socjalnej, w tym kierownik , 5 starszy specjalista pracy socjalnej, 16 specjalista pracy socjalnej 1 starszy pracownik socjalny,	27	27

4 pracownik socjalny		
Sekcja Usług Opiekuńczych i Pomocy Instytucjonalnej, w tym kierownik i 4 pracowników socjalnych, 21 opiekunki świadczące usługi specjalistyczne, 28 opiekunki świadczące usługi w ramach zadań własnych	54	54
Sekcja Świadczeń Środowiskowych, w tym kierownik, 1 st. referent, 3 referentów, 1 pomoc administracyjna	6	6
Sekcja Finansowo-Księgowa, w tym: główna księgowa, starsza księgowa, kasjer, starszy referent ½ etatu	4	3,5
Zespół ds. Asysty Rodzinnej, w tym: 7 asystentów rodziny (w tym 1 osoba na urlopie macierzyńskim)	7	7
Środowiskowy Dom Samopomocy, w tym: kierownik, (1 os.) - ½ et. psycholog, (4 os.) - 3,5 et. terapeuta zajęciowy, 2 Instruktor terapii, 1 opiekun, 1 starszy opiekun, 1 pracownik socjalny, (1 os.) - ½ et. starszy referent	12	10,5
Klub Seniora Senior+ w tym: 1 pracownik socjalny, 1 pomoc administracyjna	2	2
Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA W tym: 1 kierownik, 2 pomoc administracyjna	3	3
Administracja i obsługa, w tym:		
Starszy referent	1	1
Pomoc administracyjna	1	1
Starszy inspektor ds. kadr, starszy inspektor BHP	1	1
Osoba sprzątająca	1	1

Na dzień 31.12.2019 roku ogólna liczba pracowników Ośrodka wynosiła 120 osób, w tym 12 osób w ŚDS Lawendowy Zakątek.

W 2019 r. 8 osób odbyło staż na podstawie zawartych porozumień, w tym 5 osób we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku.

W ramach porozumienia z centrum integracji społecznej praktyki zawodowe odbyło 10 osób, w tym 6 osób na rzecz ŚDS Lawendowy Zakątek. W ramach zawartych porozumień z innymi podmiotami 9 osób, w tym 2 osoby na rzecz ŚDS Lawendowy Zakątek realizowało również w MOPS praktyki zawodowe.

W myśl deklarowanej współpracy z Sądem Rejonowym w Ełku w 2019 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku, jak również w ŚDS zapewniono warunki do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, realizowane na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego. Łącznie 18 osób realizowało prace, z czego 9 osób małoletnich.

W ramach prac społecznie użytecznych pracowało 7 osób, skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ełku.

Nawiązano współpracę z 2 osobami - wolontariuszami.

Ponadto w 2019 r. MOPS zatrudniał na umowę zlecenie:

- specjalistów pracujących w punkcie konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (pedagog, psycholog dziecięcy, socjoterapeuta, terapeuta od uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, specjalista – prelegent w ramach Kampanii Białej Wstążki, radca prawny, traumatolog);
- instruktora zajęć i osoby sprawujące opiekę w ramach prowadzonej całodobowej opieki w ŚDS (instruktor zajęć terapeutycznych pracowni muzycznej, opiekunki);
- instruktorów w Klubie Seniora Senior+;

- specjalistów na potrzeby realizacji projektów pn. Wsparcie Ełckich Rodzin, Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt ZIT, Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia.

Pracownicy Ośrodka brali udział w różnych formach podnoszenia kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych. Organizowane szkolenia miały na celu zwiększenie specjalistycznej wiedzy pracowników oraz rozwój umiejętności niezbędnych do właściwej realizacji zadań. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny w ramach wsparcia merytorycznego uczestniczyli w organizowanych warsztatach metodycznych z elementami superwizji.

9.2. Decyzje administracyjne.

W 2019 roku MOPS wydał 7213 decyzji (tj. o 1360 decyzji mniej w stosunku do roku 2018). Spośród wszystkich decyzji, odmownych decyzji było 21 (0,29 %). Decyzje odmowne wydano w stosunku do następujących form pomocy:

- a) zasiłek celowy – 7,
- b) ubezpieczenie ze środków publicznych - 2,
- c) zasiłek stały – 6,
- d) zasiłek okresowy- 2,
- e) usługi opiekuńcze-1,
- f) specjalistyczne usługi opiekuńcze-3

W toku instancyjnym zaskarżono i wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 13 decyzji, z których:

- a) 3 przekazano do ponownego rozpatrzenia,
- b) 6 decyzji utrzymano w mocy,
- c) 2 decyzje uchylono,

Należy podkreślić, że wśród wszystkich przekazanych do SKO zaskarżonych decyzji w roku 2019 nie stwierdzono żadnego przypadku nieważności decyzji.

9.3. Wykonanie budżetu.

STRUKTURA WYDATKÓW OGÓLEM

W stosunku do 2018 roku wydatki na pomoc społeczną wzrosły o 15,14 %. Strukturę wydatków MOPS w Ełku za 2019 rok przedstawia Tabela Nr 20.

Tabela Nr 20. Struktura wydatków MOPS w 2019 r.

Wydatki ogółem w tym:	16 301 687,56 zł	100%
Własne	14 456 733,81 zł	88,68 %
Zlecone	1 844 953,75 zł	11,32 %

ZADANIA WŁASNE

W stosunku do roku 2018 (12 437 227,58 zł) nastąpił wzrost wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań własnych (16,24 %). Strukturę wydatków poniesionych na realizację zadań własnych MOPS w Ełku za 2019 roku ilustruje Tabela Nr 21.

Tabela Nr 21. Struktura wydatków MOPS w 2019 roku – zadania własne.

Wydatki ogółem, w tym:	14 456 733,81 zł	100%
świadczenia społeczne (rozdział 85214 i 85216)	3 472 782,26 zł	24,02 %
Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego (koszty pobytu w domach pomocy społecznej)	3 359 747,15 zł	23,24 %
ubezpieczenia zdrowotne	147 686,68 zł	1,02 %
utrzymanie MOPS	4 568 646,87 zł	31,60 %
posilek dla potrzebujących	1 121 271,92 zł	7,76 %
prace społecznie użyteczne	56 154,45 zł	0,39 %
jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	3 625,38 zł	0,02 %
wspieranie rodziny	277 162,50 zł	1,91 %
zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym zadanie pod nazwą „Bezpieczna Przystań Miasto Elk- skutecznie przeciw przemocy”	174 349,76 zł	1,21 %
Pozostała działalność (Klub Senior +, teleopieka, wynagrodzenie kuratora)	136 651,39 zł	0,95 %
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej- realizacja zadań z udziałem środków z Europejskiego Funduszu Społecznego	1 007 155,13 zł	6,97 %
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	96 837,32 zł	0,67 %
Ośrodki wsparcia	5 773,00 zł	0,04 %
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	28 890,00 zł	0,20 %

WYDATKI – ZADANIA WŁASNE

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
164 700,00	96 837,32	58,80

Środki w ww. rozdziale przeznaczono na:

- bieżące wydatki związane z utrzymaniem budynku przy ul. Kościuszki 27A w Ełku, przekazanego Ośrodkowi w trwałą zarząd od 1 kwietnia 2019 r. na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA w tym na:
- wypłaty wynagrodzeń wynikających z umów-zleceń zawieranych w celu realizacji zadań na kwotę 12 400 zł,
- zakup energii elektrycznej, ciepłej, wody na kwotę 49 737,32 zł.
- realizację projektu pod tytułem „Bezpieczna przystań” Miasto Ełk – skutecznie przeciw przemocy. Całkowity koszt zadania wyniósł 125 000,00 zł, w tym w rozdziale 85154 wydatki na zakup wyposażenia do Ośrodka Interwencji Kryzysowej wyniosły 34 700 zł i stanowiły wkład własny Gminy. Niski wskaźnik wykonania zanotowany w rozdziale 85154 wynika między innymi z dokonanej w miesiącu grudniu 2019 r. refundacji kosztów pośrednich w kwocie 26 774,73 zł w ramach realizacji projektu z udziałem środków unijnych pn. Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia.

Rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
3 360 163,00	3 359 747,15	100,00

Osobom, które ze względu na wiek, choroby lub niepełnosprawność wymagały całodobowej opieki osób drugich, jakiej nie można było zapewnić w miejscu zamieszkania, gmina było obowiązana sfinansować lub dofinansować koszty pobytu w domu pomocy społecznej. W roku 2019 z tej formy pomocy korzystało 113 osób. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 3 359 747,15 tj. o 21,78 % więcej niż w roku 2018.

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
8 000,00	5 773,00	72,20

W ramach ww. rozdziału ponoszone były koszty opłaty pobytu 5 osób w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Łączny koszt ww. zadania w roku 2019 wyniósł 5 773,00 zł.

Rozdział 85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
182 051,00	174 349,76	95,80

W ramach zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku zapewniał obsługę organizacyjno - techniczną zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udział swoich przedstawicieli w pracach tego zespołu. Zadanie finansowane jest ze środków własnych gminy. Środki finansowe w kwocie 84 049,76 zł przeznaczone zostały na funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie m.in. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla specjalistów prowadzących zajęcia grupowe i indywidualne konsultacje (radca prawny, psychologa, pedagoga, specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy) oraz 2 członków zespołu interdyscyplinarnego (przewodniczący i jego zastępca).

Ponadto Gmina otrzymała w formie dotacji środki na współfinansowanie w roku 2019 zadania

publicznego realizowanego w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” pod tytułem „Bezpieczna Przystań” Miasto Ełk- skutecznie przeciw przemocy. Wydatki w kwocie 90 000,00 zł sfinansowane środkami z budżetu państwa i w kwocie 300,00 zł z budżetu Gminy przeznaczono na zakup i montaż wyposażenia utworzonego Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonującego w ramach Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej STAJNIA .

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia społeczne

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
178 300,00	147 686,68	82,80

Środki wydatkowane zostały na składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków stałych oraz za osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt socjalny. W roku 2019 opłacono składki za 328 osób (2799 świadczeń). Zadanie zostało sfinansowane w 100 % z dotacji.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 136 613,00	2 067 182,66	96,80

W ramach rozdziału wydatkowano:

§ 3110 - Zasiłki i pomoc w naturze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 106 613,00	2 057 348,66	97,70

W ramach powyższego paragrafu realizowana była pomoc celowa w formie pieniężnej na:

- Zasiłki celowe (w tym celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego) pomocy udzielono dla 1007 osób (3210 świadczeń) na kwotę 899 854,93 zł. Ze względu na trudną sytuację materialną osób i rodzin – najczęściej udzielano pomocy na zakup żywności, leków, środków czystości, opału (w okresie sezonu grzewczego), obuwia, odzieży, pokrycia należności związanych z użytkowaniem lokalu (czynsz, gaz, opał, energia). Pomoc była realizowana w formie pieniężnej. Zadanie finansowane z budżetu gminy.

- Zasiłki okresowe – to forma pomocy skierowana do osób bezrobotnych, długotrwale chorych, niepełnosprawnych, wymagających wsparcia w związku z ochroną macierzyństwa. Udzielono pomocy dla 548 osób (3036 świadczeń) na łączną kwotę 1 157 493,73 zł, w tym 1 155 399,62 zł z dotacji celowej i 2094,11 zł ze środków własnych gminy, tj o 3,9 % mniej niż w roku 2018.

§ 4300 – Zakup usług pozostałych

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
30 000,00	9 834,00	32,80

Powyższe środki przeznaczone zostały na pokrycie kosztów organizacji 7 pogrzebów osób samotnych i klientów Ośrodka.

Rozdział 85216 – Zasilki stałe

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 478 218,00	1 405 599,60	95,10

Środki w ramach ww. rozdziału zostały wydatkowane na realizację świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych dla 273 osób (2 601 świadczeń). W roku 2019 na realizację ww. zadania wydatkowano środki finansowe w kwocie 1 405 599,60 zł tj. o 6,5 % więcej niż w 2018 r. Źródłem finansowania w 100 % zadania była dotacja z budżetu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
4 640 958,00	4 568 646,87	98,44

Środki w ramach rozdziału przeznaczono na funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku. Na powyższe wydatki w 2019 roku składają się wynagrodzenia osobowe pracowników, nagrody jubileuszowe, odprawy, wynagrodzenia roczne, wynagrodzenia bezosobowe, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Pozostałe środki przeznaczone zostały między innymi na: podnoszenie kwalifikacji pracowników, odpis na ZFŚS, zakup usług zdrowotnych, podróże służbowe, doposażenie w sprzęt biurowy, opłatę bieżących wydatków związanych z eksploatacją budynku tj.: prąd, woda, centralne ogrzewanie, zakup usług ochroniarskich i informatycznych oraz wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ekwiwalenty za te świadczenia). Na koniec 2019 roku w ramach rozdziału 85219 było zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku 77 pracowników. Otrzymana dotacja została zrealizowana w kwocie 1 020 268,97 zł i stanowiła 22,3 % ogółu zrealizowanych wydatków. Na podstawie umowy Nr PWR III/D/1/2019 o dofinansowanie projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” zawartej w dniu 08 sierpnia 2019 r. zostało przyznane dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 80 000,00 zł. Przekazane w ramach ww. umowy środki finansowe wykorzystano na zakup samochodu 9-cio osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy „Lawendowy Zakątek” w Ełku przy ul. Kościuszki 28B. Łączny koszt realizacji projektu: 120 180,49 zł.

Ponadto środki finansowe zostały także przeznaczone na współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku w zakresie organizacji robót publicznych i staży.

Rozdział 85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
13 306,00	3 625,38	27,20

Wydatki w ww. rozdziale związane były z funkcjonowaniem lokalu przy ul. Kolejowej 15/4, przeznaczonego na mieszkanie chronione osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu, w codziennym życiu. Przyczyną bardzo niskiego wskaźnika wykonania jest częściowe wykonanie zadania spowodowane umieszczeniem w 2019 r. tylko jednej osoby. Środki w kwocie 3 625,38 zł stanowiły wydatki bieżące związane z utrzymaniem mieszkania.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
44 420,00	28 890,00	65,04

Wydatki w ramach rozdziału 85228 przeznaczono na realizację:

- zadania ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”- edycja 2019. Kwota środków z programu wykorzystana przez Ośrodek na dofinansowanie usług opiekuńczych wyniosła 16 900,00 zł .

- zadania własnego określonego: Programem „ Opieka 75+ „, na rok 2019. Środki finansowe w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na zadanie polegające na dofinansowaniu w 2019 roku świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi) wykorzystano w kwocie 11 990,00 zł i objęto opieką 10 osób.

Rozdział 85230 - Pomoc w zakresie dożywiania

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 121 619,00	1 121 271,92	100,00

W rozdziale 85230 środki finansowe przeznaczono na:

- realizację zadania własnego w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Moduł 1- Dla Dzieci i Młodzieży oraz Moduł 2- Dla Osób Dorosłych). Obejmowała ona trzy formy pomocy w zakresie dożywiania: posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Pomoc była adresowana zarówno do dzieci w przedszkolach, szkołach jak i osób dorosłych. Na ten cel z budżetu Wojewody Warmińsko – Mazurskiego uzyskano dotację w wysokości 800 000,00 zł. Gmina Ełk wykazała się udziałem własnym w wysokości 267 108,01 zł.

- Finansowanie posiłku osobom nie spełniającym kryterium otrzymania pomocy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Moduł 1- Dla Dzieci i Młodzieży oraz Moduł 2- Dla Osób Dorosłych” – ze środków gminy – w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, które nie spełniały kryteriów otrzymania pomocy w ramach ww. Programu przyznany był posiłek finansowany ze środków gminy – poza Programem. W roku 2019 z tej formy pomocy skorzystało 101 osób, łączny koszt realizacji zadania to 54 163,91 zł.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
281 528,00	192 805,84	68,49

Środki finansowe zostały przeznaczone na:

- wydatki związane z organizacją prac społecznie - użytecznych w okresie od 01 marca 2019 r.

do 31 grudnia 2019 r. W ramach tej formy aktywizacji 24 osoby bezrobotne wykonywały prace usługowe, porządkowe, gospodarcze, pomoc w szatni i portierni, pomoc przy obsłudze imprez masowych, pomoc przy obsłudze boisk i imprez sportowych, pomoc w opiece nad chorym w domu. Łącznie wypłacone zostały świadczenia w wysokości 56 154,45 zł.

- na wydatki związane z funkcjonowaniem Klubu Seniora „Senior +”. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 127 171,39 zł. Zadanie zostało dofinansowane z środków Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w kwocie 30 000,00 zł. Celem działalności Klubu jest przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych oraz ich aktywizacja w kierunku podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości życia.

- na realizację zadania związanego z uzyskaniem przez mieszkańców miasta Ełku dostępu do Centrum Operacyjno- Alarmowego Teleopieki („czerwony przycisk alarmowy”). Łączny koszt wyniósł 7 680,00 zł. Zadanie zostało sfinansowane ze środków własnych gminy.

- na wynagrodzenie kuratora. Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Ełku III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sygn. Akt. III R Ns618/17 zostało wypłacone kuratorowi wynagrodzenie z tytułu sprawowania kurateli nad osobą niepełnosprawną. Wypłacone wynagrodzenie w 2019 r. w kwocie 1 800,00 zł zostało pokryte ze środków własnych samorządu stosownie do przepisów o pomocy społecznej. Wskaźnik wykonania planu wydatków na poziomie 68 % spowodowany był niższym, niż zaplanowano kosztem realizacji prac społecznie użytecznych. Plan wydatków na 2019 w tym zakresie wynosił 140 200,00 zł, natomiast łączna kwota świadczeń pieniężnych w okresie objętym porozumieniem przewidziana do wypłaty osobom skierowanym do wykonywania prac społecznie użytecznych wynosiła 65 113,50 zł (46,4% planu).

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 187 200,00	1 007 155,13	84,83

Środki w ramach ww. rozdziału zostały wydatkowane na realizację projektów z udziałem środków z UE. W roku 2019 zrealizowano następujące projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014 – 2020:

1. Kontynuacja projektu pn. „Wsparcie ełckich rodzin”. Jest to projekt wieloletni, realizowany na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Nr RPWM.11.02.03.2.007716-00 z dnia 24 marca 2017 w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.2. Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, Poddziałanie 11.2.3. Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym - projekty konkursowe. Celem głównym projektu jest spójny i efektywny system wsparcia ełckich rodzin oraz rozwój usług społecznych poprzez udział w projekcie 45 osób (35 kobiet, 10 mężczyzn) zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Ełku. Projekt przewiduje realizację zadań takich, jak poradnictwo specjalistyczne, asystenturę rodzinną, wyjazdy i spotkania rodzinne, wsparcie ełckich rodzin, warsztaty i treningi. Projekt realizowany był w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Oratorium w Ełku. Łączna kwota wydatków kwalifikowanych projektu wyniosła 77 699,00 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 64 160,00 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 39,00 zł,
- c) wkład własny w kwocie 13 500,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację zadań w 2019 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na wypłatę zasiłków celowych (wkład własny) w kwocie 13 500,00 zł,
- środki na łączną kwotę 41 244,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie personelu

projektowego,

- środki na pokrycie kosztów rozrachunków publiczno-prawnych 4 460,00 zł,
- środki na zakup usług cywilnoprawnych w wysokości 6 025,00 zł,
- środki na wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych środki na kwotę 11 010,00 zł,
- środki na zakup materiałów 1 460,00 zł.

2. Kontynuacja partnerskiego projektu rewitalizacyjnego pn. Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Nr RPWM.11.01.03-28-0005/17-00 z dnia 06.06.2018 r. w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.1. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększeniu szans na zatrudnienie. Poddziałanie 11.01.03. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym- projekt ZIT Ełk. Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczno – zawodowa 40 osób w wieku aktywności zawodowej 15-40 lat ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-30 lat, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie Ełku, udzielając kompleksowego wsparcia i organizując warunki do integracji ze społeczeństwem poprzez tworzenie i funkcjonowanie Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w Ełku przez 24 miesiące. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku.

Łączna kwota wydatków kwalifikowanych projektu wyniosła 27 249,34 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 12 249,34 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 0,00 zł,
- c) wkład własny w kwocie 15 000,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację zadań w 2019 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na wypłatę zasiłków celowych (wkład własny) w kwocie 15 000,00 zł,
- środki na łączną kwotę 7 839,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie personelu

projektowego,

- środki na pokrycie kosztów rozrachunków publiczno-prawnych 1 560,34 zł,
- środki na zakup energii 2 850,00 zł.

3. Realizacja projektu rewitalizacyjnego pn. Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia, w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.01 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie, Poddziałanie 11.01.03 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekt ZIT Ełk. Projekt będzie realizowany do 31.12.2020 r. Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności 80 osób zamieszkałych na terenie wyznaczonym do rewitalizacji w ramach Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016- 2023 w wieku 18-65 lat poprzez aktywizację społeczną i zawodową w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Projekt przewiduje realizację zadań takich jak: aktywizacja społeczna, aktywizacja zawodowa, aktywizacja zdrowotna, aktywna integracja. Projekt jest komplementarny z projektem wskazanym w strategii ZIT, który otrzymały dofinansowanie z EFRR w ramach RPO 2014-2020: Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A w Ełku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej.

Łączna kwota wydatków kwalifikowanych projektu w 2020 r. wyniosła 664 600,00 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 562 486,62 zł,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 66 113,38 zł,
- c) wkład własny w kwocie 36 000,00 zł .

Środki zaplanowane na realizację ww. zadania w 2019 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na wypłatę zasiłków celowych (wkład własny) w kwocie 36 000,00 zł,

- środki na łączną kwotę 164 184,59 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie personelu projektowego,
- środki na pokrycie kosztów rozrachunków publiczno-prawnych 27 260,60 zł,
- środki na wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych środki na kwotę 80 855,00 zł,
- środki na zakup usług cywilnoprawnych w wysokości 251 579,02 zł,
- środki na zakup materiałów 92 890,84 zł.
- środki na zakup żywności 5 383,55 zł.
- środki na opłatę składki na ubezpieczenie uczestników projektu -6 446,40 zł.

4. Kontynuacja partnerskiego projektu rewitalizacyjnego pn. LOKALNE PERSPEKTYWY, na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Nr RPWM.11.02.05-28-0006/17-00 z dnia 6 czerwca 2018 r. w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.02 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, Poddziałanie 11.02.05 Lokalne działania integracyjne społeczności – projekt ZIT Ełk. Projekt będzie realizowany do 31.12.2020 r. Głównym celem projektu jest rozwój usług społecznych oraz integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym poprzez udział 132 osób (75 kobiet, 57 mężczyzn) mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełk w okresie 01.09.2018 r. – 31.12.2020 r. Projekt przewiduje realizację zadań takich jak: akademie liderów, inicjatywy lokalne, integracja rodzin, poradnictwo specjalistyczne, warsztaty i treningi dla rodzin. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku. Projekt jest komplementarny z projektami wskazanymi w strategii ZIT, które otrzymały dofinansowanie z EFRR w ramach RPO 2014-2020: Rewitalizacja ełckich podwórek - zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznej w Śródmieściu-Centrum, Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A w Ełku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej, Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby Muzeum Historycznego w Ełku – etap II- Park Odkrywców Kolei, Rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych nad rzeką Ełk u zbiegu ul. Parkowej i Wojska Polskiego (etap III i IV).

Łączna kwota wydatków kwalifikowanych projektu w 2019 r. wyniosła 26 400,00 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 0,
- b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 0 zł ,
- c) wkład własny w postaci zasiłków celowych dla uczestników projektu w kwocie 26 400,00 zł.

5. Realizacja projektu rewitalizacyjnego pn. Wsparcie Ełckich Rodzin- ZIT, w ramach Osi priorytetowej 11 Włączenie społeczne, Działanie 11.02 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, Poddziałanie 11.02.05 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym - projekt ZIT Ełk. Projekt będzie realizowany do 30.11.2020 r. Głównym celem projektu jest kompleksowe wsparcie ełckich rodzin oraz rozwój usług społecznych poprzez udział 45 osób (29 kobiet, 16 mężczyzn) mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Ełk w okresie 01.01.2019 r. – 30.11.2020 r. Projekt przewiduje realizację zadań takich jak: akademie rozwoju rodziny, wsparcie rodzin, integracja rodzin. Projekt jest komplementarny z projektami wskazanymi w strategii ZIT, które otrzymały dofinansowanie z EFRR w ramach RPO 2014-2020: Rewitalizacja ełckich podwórek - zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznej w Śródmieściu-Centrum, Adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A w Ełku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej, Rewitalizacja i Zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby Muzeum Historycznego w Ełku – etap II- Park Odkrywców Kolei, Rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych nad rzeką Ełk u zbiegu ul. Parkowej i Wojska Polskiego (etap III i IV).

Łączna kwota wydatków kwalifikowanych projektu w 2019 roku wyniosła 211 206,79 zł i objęła dofinansowanie z następujących źródeł:

- a) środki europejskie w kwocie 179 149,04 zł,

b) dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 21 057,75 zł,

c) wkład własny w kwocie 11 000,00 zł.

Środki zaplanowane na realizację ww. zadania w 2019 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w rozdziale 85395 przeznaczono na:

- środki na wypłatę zasiłków celowych (wkład własny) w kwocie 11 000,00 zł,
- środki na łączną kwotę 82 027,52 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenie personelu projektowego,
- środki na pokrycie kosztów rozrachunków publiczno-prawnych 16 444,00 zł,
- środki na wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych środki na kwotę 7 645,00 zł,
- środki na zakup usług cywilnoprawnych w wysokości 33 864,00 zł,
- środki na zakup materiałów-54 826,72 zł.
- środki na zakup żywności 3 600,00 zł.
- środki na opłatę składki na ubezpieczenie uczestników projektu 1 799,55 zł.

Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
340 711,00	277 162,50	61,00

Środki w rozdziale 85504 przeznaczono na realizację zadań ustawowych w zakresie wspierania rodziny. Opieką asystenta rodziny objęto 95 rodzin w tym 204 dzieci, 362 osoby w rodzinie. Kwotę 263 956,90 zł, w tym 40 858,00 zł z dotacji w ramach: „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”, wykorzystano na pokrycie kosztów związanych z zatrudnieniem 6 asystentów rodziny w ramach umowy o pracę. Pozostałe wydatki na kwotę 13 205,60 zł przeznaczono na zakup materiałów i wyposażenia oraz pokrycie pozostałych kosztów związanych z zatrudnieniem tj. na szkolenia, delegacje, badania lekarskie, odpis na FŚS. Niski wskaźnik wykonania planu wydatków podyktowany został otrzymanym dofinansowaniem do wynagrodzeń 2 asystentów z projektu pn. „Wsparcie ełckich rodzin” na kwotę 30 000,00 zł.

DOCHODY – ZADANIA WŁASNE

Rozdział 75814- Różne rozliczenia finansowe – 9 665,18 zł

Środki w ramach powyższego rozdziału, pochodzące z kapitalizacji odsetek bankowych, przekazano na konto Urzędu Miasta Ełku.

Rozdział 85202- Domy pomocy społecznej – 70 608,91 zł

Na konto Urzędu Miasta Ełku w ramach powyższego rozdziału przekazano kwotę 70 608,91 zł z odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej od członków rodziny.

Rozdział 85214- Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe – 19 429,08 zł

Na konto Urzędu Miasta Ełku w ramach powyższego rozdziału przekazano kwotę 19 429,08 zł, pochodzącą z odpłatności za pobyt w schronisku.

Rozdział 85216-Zasiłki stałe – 2 539,00 zł

Środki w tym rozdziale pochodziły z rozliczenia lat ubiegłych (zwroty nienależnie pobranych świadczeń).

Rozdział 85219-Ośrodki Pomocy Społecznej – 1 042,71 zł

W tym rozdziale ujęto wpływ z tytułu odszkodowania.

Rozdział 85228- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 72 913,30 zł
Środki w tym rozdziale pochodziły z odpłatności za usługi opiekuńcze.

Rozdział 85230- Pomoc w zakresie dożywiania – 40 734,79 zł
Powyższe środki pochodziły z odpłatności za obiady szkolne.

Rozdział 85295- Pozostała działalność – 1 255,00 zł
Źródłem dochodów było wynagrodzenie płatnika.

ZADANIA ZLECONE

W stosunku do roku 2018 (1 721 253,49 zł) nastąpił wzrost wydatków na pomoc społeczną w ramach zadań zleconych o 7,19 %. Strukturę wydatków poniesionych na realizację zadań zleconych MOPS w 2019 roku ilustruje Tabela Nr 22.

Tabela Nr 22. Struktura wydatków MOPS w 2019 roku – zadania zleczone.

Wydatki ogółem, w tym	1 844 953,75	100%
usługi opiekuńcze	997 531,00	54,07
wynagrodzenie opiekuna prawnego	3 654,00	0,20
Środowiskowy Dom Samopomocy	841 416,75	45,60
inne – koszty wydawania decyzji	2 352,00	0,13

WYDATKI – ZADANIA ZLECONE

Rozdział 85195 - Ochrona Zdrowia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
2 358,00 zł	2 352,00 zł	99,75

Powyższe środki zostały przeznaczone na opłaty pocztowe, zakup materiałów biurowych związanych z wydawaniem decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe. W 2019 r. wydano 93 decyzje dla świadczeniobiorców.

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
851 932,00	841 416,75	98,77

W ramach rozdziału sfinansowano działalność Środowiskowego Domu Samopomocy Lawendowy Zakątek w Ełku przy ul. Kościuszki 28B. Finansowanie tej placówki należy do zadań zleconych gminie.

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
3 654,00	3 654,00	100

W ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa zostało wypłacone wynagrodzenie przyznane opiekunowi przez sąd rodzinny za sprawowanie opieki w kwocie 3 600,00 zł oraz sfinansowano koszty obsługi zadania w wysokości 54,00 zł.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	% wykonania planu
1 002 975,00	997 531,00	99,46

Wydatki w ramach rozdziału 85228 przeznaczono na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w ramach zadań zleconych. Usługami objęte były osoby ze schorzeniami psychicznymi. Opieką objęto 93 osoby w wymiarze 37 848 godzin. W ramach ww. rozdziału MOPS zatrudnił 20 opiekunek na umowę o pracę.

DOCHODY – ZADANIA ZLECONE

Rozdział 85203 Ośrodki wsparcia - 18 690,03 zł

Dochody z odpłatności za usługi świadczone w ŚDS w Ełku.

Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze- 84 122,65 zł

Powyższe środki pochodziły z odpłatności za usługi opiekuńcze i zostały przekazane na konto Urzędu Wojewódzkiego.

Wykonanie budżetu MOPS w 2019 roku z podziałem na dochody i wydatki zostało przedstawione na Wykresie Nr 22.

Wykres Nr 22. Wykonanie budżetu MOPS w 2019 roku.

Dochody MOPS w głównej mierze pochodziły z realizacji zadań własnych i stanowiły 67,97 % wszystkich dochodów Ośrodka. Dochody z wykonywania zadań zleconych były o 35,94 % mniejsze.

Podobnie przedstawiała się sytuacja dotycząca wydatków MOPS. Wydatki na zadania własne przewyższały wydatki na zadania zlecone o 77,36 %.

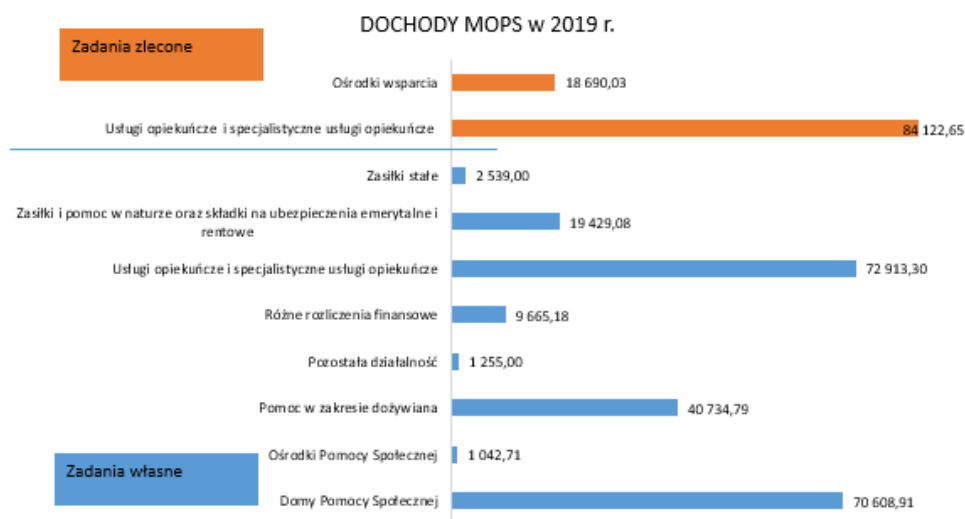
Głównym źródłem dochodów były środkami pieniężne przeznaczone na realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych jak i zadań zleconych. Dochody te stanowiły 48,92 % wszystkich dochodów.

Kolejnym pod względem wielkości źródłem osiągniętego dochodu były wpływy z udzielonej pomocy w zakresie dożywiania. Stanowiły one 13,89 % wszystkich dochodów.

Najmniejszy dochód osiągnięto w rozdziale - Ośrodki Pomocy Społecznej w ramach którego ujęto wpływ z tytułu odszkodowania w kwocie 1042,71 zł.

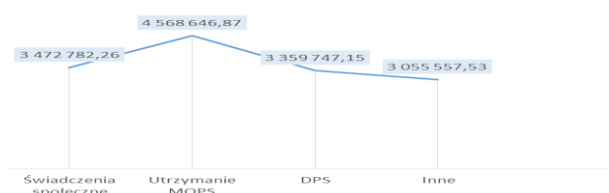
Szczegółową strukturę poszczególnych dochodów przedstawia Wykres Nr 23.

Wykres Nr 23. Struktura dochodów MOPS w 2019 roku.

W przypadku wydatków w zakresie zadań własnych największą pulę środków pieniężnych wydatkowano na utrzymanie MOPS, które stanowiły 31,60 % wszystkich wydatków. Wydatki związane z wypłatą świadczeń społecznych, były kolejnym wydatkiem i stanowiły 24,02 % wszystkich wydatków. Trzecią pozycję wydatków zajmowały wydatki związane z odpłatnością za pobyt w domach pomocy społecznej, które wynosiły 23,24 % wszystkich wydatków. Szczegółową strukturę poszczególnych wydatków z zadań własnych przedstawia Wykres Nr 24.

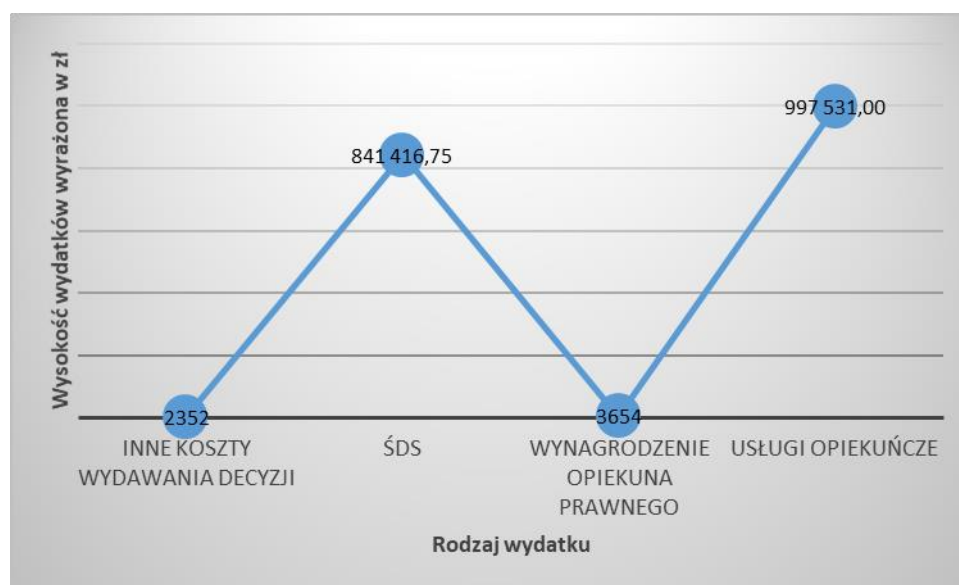
Wykres Nr 24. Struktura poszczególnych wydatków z zadań własnych w roku 2019.

W obszarze wydatków z zadań zleconych największa pula środków pieniężnych wydatkowana była na usługi opiekuńcze, które stanowiły 54,07 % wszystkich wydatków na zadania zlecone.

Druga kategoria wydatków obejmowała wydatki związane z ŚDS, które stanowiły 45,61 % wszystkich wydatków na zadania zlecone. Szczegółową strukturę poszczególnych wydatków z zadań zleconych przedstawia Wykres Nr 25.

Wykres Nr 25. Struktura poszczególnych wydatków z zadań zleconych w roku 2019.

X. Współpraca z organizacjami i innymi podmiotami.

- Kontynuowano współpracę z Caritas Diecezji Ełckiej, w ramach której realizowano Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - Podprogram 2018 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).
- Kontynuowano współpracę z Caritas Diecezji Ełckiej w Ełku oraz stowarzyszeniem MONAR Schroniskiem dla Osób Bezdomnych MARKOT w Ełku, w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta Ełku.
- Kontynuowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Ełku prowadzonym przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta w Augustowie. W ramach porozumienia do CIS kierowano osoby zagrożone wykluczeniem społecznym celem reintegracji i realizacji Indywidualnych Programów Zatrudnienia Socjalnego w roku 2019.
- Kontynuowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej „AlterCIS” w Ełku prowadzonym przez Stowarzyszenie „Adelfi”. W ramach porozumienia do CIS kierowano osoby zagrożone wykluczeniem społecznym celem reintegracji i realizacji Indywidualnych Programów Zatrudnienia Socjalnego w roku 2019. Realizacja wspólnego partnerskiego projektu, którego celem była reintegracja społeczna i zawodowa mieszkańców Ełku.
- Kontynuowano współpracę z Ośrodkiem Wspierania Ekonomii Społecznej, prowadzonym przez Stowarzyszenie Adelfi, m.in. współpraca w powiatowym zespole ds. ekonomii społecznej.

- Kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie m.in. wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie, w zakresie wspólnej realizacji programu prac społecznie użytecznych.
- Kontynuowano współpracę z Sądem Rejonowym w Ełku i Zespołami Kuratorskiej Służby Sądowej, m. in. pozyskiwano informacje o funkcjonowaniu rodziny w środowisku, pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym.
- Kontynuowano współpracę z Powiatową Komendą Policji w Ełku i Strażą Miejską w Ełku, m.in. wspólne organizowano inicjatyw, w tym szkolenia i wykłady, prowadzono instruktarze, prowadzono wspólne interwencje wymieniano informacje o zagrożeniach i przeprowadzonych interwencjach w środowisku.
- Kontynuowano współpracę z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, m.in. pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym, wnioskowano o podjęcie leczenia odwykowego.
- Kontynuowano współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku oraz Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku, m.in. pozyskiwano informacje o funkcjonowaniu rodzin w środowisku, pracowano w Zespole Interdyscyplinarnym, wspólnie organizowano przedsięwzięcia i inicjatywy, kierowano rodziców i opiekunów na konsultacje.
- Kontynuowano współpracę z Centralnym Zarządem Służby Więziennej w celu udzielania pomocy osobom opuszczający zakłady karne.
- Kontynuowano współpracę ze Służbą Graniczną m.in. współpracowano przy realizacji projektów socjalnych, organizowanie zajęć edukacyjnych z zakresu zagrożeń związanych z handlem ludźmi.
- Kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem Oratorium w Ełku na potrzeby realizacji partnerskiego projektu pn. *Wsparcie Ełckich Rodzin* w ramach RPO.
- Nawiązano współpracę celem realizacji praktyk zawodowych w Ośrodku z podmiotami m.in.: Szkołą Policealną w Ełku, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Zespołem Szkół nr 5 im. Karola Brzostowskiego w Ełku, Uniwersytetem w Białymstoku
- Kontynuowano współpracę z Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w Suwałkach celem prowadzenia Okręgowego Ośrodka Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem.
- Kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem Alternatywa na potrzeby realizacji projektów rewitalizacyjnych: utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej oraz Lokalne Perspektywy.
- Kontynuowano współpracę ze stowarzyszeniem Razem Łatwiej w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, działań na rzecz osób niepełnosprawnych m.in. poprzez organizowanie zajęć z hipoterapii.
- Nawiązano współpracę z Uniwersytetem Trzeciego Wieku.
- Kontynuowano współpracę z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurski Oddział w Ełku.
- Nawiązano współpracę ze stowarzyszeniem Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”, Ełckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Problemami Psychicznymi i Zagrożonych Marginalizacja „OSTOJA” oraz Fundacją Wspierania Nauki i Biznesu.

XI. Realizacja projektów i programów.

W 2019 roku realizowano 15 projektów, które otrzymały dofinansowanie.

1) Projekt „Wsparcie Elckich Rodzin”

Kontynuacja realizacji projektu w partnerstwie z Oratorium im. Św. Jana Bosko w Ełku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020.

Termin realizacji: 01.10.2017 r. - 31.10.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **412 175,00 zł**, z czego:

* **350 348,75 zł** dotacja

***27 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt obejmował ułatwienie dostępu do usług społecznych w tym integracją ze środowiskiem lokalnym 45 osobom (35 kobiet i 10 mężczyzn) zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach projektu zapewniono działania: poradnictwo specjalistyczne (psychologa, doradcy, zawodowego, prawnika, pedagoga/logopedę, psychologa) wsparcie asystenta rodziny (dofinansowanie wynagrodzenia dla 3 asystentów), warsztaty i treningi oraz wyjazdy rodzinne.

2) Projekt „Bezpieczna przystań” Miasto Ełk - skutecznie przeciw przemocy

Realizowany był w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Termin realizacji: 01.06.2018 r.- 31.12.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **125 000 zł**, z czego:

* **90 000,00 zł** dotacja

***35 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt zakładał doposażenie pomieszczeń w ECRS STAJNIA i utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

3) Projekt Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Klubu „Senior+”

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020 Edycja 2019 Moduł II Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Klubu „Senior+”

Termin realizacji projektu: marzec – grudzień 2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **75 000,00 zł** z czego:

* **30 000,00 zł** dotacja

* **45 000,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk.

Projekt zakładał zapewnienie wsparcia elckim seniorom poprzez zwiększenie oferty w zakresie różnorodnych form aktywności w Klubie Senior+.

Zrealizowano zaplanowane działania: zajęcia edukacyjne (biblioterapia, wykłady, pogadanki); terapia zajęciowa; zajęcia usprawniające ruchowo, aktywności ruchowej, kinezyterapii; zajęcia rekreacyjne (organizowanie wyjazdów krajoznawczych, wycieczki piesze po okolicy); organizacja imprez kulturalnych (wyjścia do kina, organizacja koncertów, udostępnianie codziennej prasy); udzielanie wsparcia zachowania więzi rodzinnych - współpraca z rodziną; animacja środowiska lokalnego na rzecz osób starszych.

4) Resortowy Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019 – „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”.

Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019 asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej.

Termin realizacji projektu: 2019 rok.

Łączna kwota projektu wynosiła **71 638,00 zł** z czego:

* **40 858,00 zł** dotacja

* **30 780,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt obejmował wsparcie ełckich rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, które umożliwiłyby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej, poprzez rozwój sieci asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych 4 asystentów rodziny).

5) Projekt „Galopada zdrowia – z końmi po zdrowie”

Projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Razem Łatwiej”(MOPS, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie, Ełku i Prostkach przez Stowarzyszenie Aktywnych Przyjaciół Rubikon.- partnerzy, stowarzyszenie „Razem Łatwiej” – lider). Projekt dofinansowany ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Termin realizacji projektu: 01.05.2019 r. – 31.10.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **6276,79 zł** z czego:

* **4 320,00 zł** dotacja

* **1956,79 zł** wkład własny stowarzyszenia „Razem Łatwiej”.

Projekt zakładał propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktyki wad postawy i nadwagi, wskazanie uczestnikom projektu możliwości korzystania z nieodpłatnych zajęć terapeutycznych (hipoterapii, terapeutycznej jazdy konnej), organizacja cyklicznych zajęć z hipoterapii oraz terapeutycznej jazdy konnej dla 8 osób, w tym chorych i niepełnosprawnych, bez względu na wiek, płeć zamieszkałe w Ełku lub powiecie ełckim.

6) Projekt „Otwórz się na zmianę z AlterCIS”

Projekt kontynuowany i realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem ADELFI (MOPS-partner, Powiatowy Urząd w Ełku – partner, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku – partner, Stowarzyszenie ADELFI - lider,) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Termin realizacji projektu: 01.10.2017 r. 31.12.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosił: **1 001 857,20 zł** z czego:

* **851 578,62 zł** dotacja.

Projekt zakłada podniesienie aktywności społeczno-zawodowej 55 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 18-64 z terenu miasta Ełk i gminy wiejskiej Ełk.

Działania realizowane w projekcie: wieloprofilowa diagnoza(pogłębiona diagnoza potencjału i deficytów w celu określenia indywidualnej ścieżki reintegracji społeczno-zawodowej), reintegracja społeczno-zawodowa (indywidualne i grupowe wsparcie psychologa, doradcy zawodowego, coacha/trenera pracy, pracownika socjalnego oraz specjalisty ds. aktywizacji społeczno-zawodowej, szkolenia i kursy zawodowe), organizacja praktyk zawodowych w pracowniach CIS oraz u pracodawców na otwartym rynku, zatrudnienie i monitoring pracy). Dodatkowo 2 pracownice CIS zostały doposażone (handlowa i usług porządkowych).

7) Projekt Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia

Projekt rewitalizacyjny realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Termin realizacji: 01.01.2019 r. - 31.12.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **1 439 390,40 zł**, z czego:

* **1 367 390,40 zł** dotacja

* **72 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt obejmuje działania aktywizacyjne, mające na celu zwiększenie aktywności 80 osób zamieszkałych na terenie obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach PRE na lata 2016-2023 w wieku 18-65 lat poprzez aktywizację społeczną i zawodową. Działania realizowane w nowo utworzonym ECRS STAJNIA. W ramach projektu realizowano działania w zakresie aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i aktywnej integracji (organizacja poradnictwa, konsultacji, warsztatów i zajęć, staży zawodowych, kursów kwalifikacyjnych, zajęć praktycznych w utworzonych i doposażonych pracowniach przedsiębiorczości, rzemiosła i aktywności).

8) Projekt Wsparcie Ełckich Rodzin – projekt ZIT

Projekt rewitalizacyjny realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Termin realizacji: 01.01.2019 r. - 30.11.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **415 725,00 zł**, z czego:

* **393 725,00 zł** dotacja

* **22 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt obejmował ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym 45 osobom (29 kobiet i 16 mężczyzn) zamieszkałych na terenie obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach PRE na lata 2016-2023, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach projektu zapewniono działania: poradnictwo specjalistyczne (psychologa, doradcy, zawodowego, prawnika, pedagoga/logopedy, psychologa), wsparcie asystenta rodziny i pracownika socjalnego, warsztaty, zajęcia i treningi, zajęcia z hipoterapii, dogoterapii, muzykoterapii, wyjazdy rodzinne, zajęcia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

9) Projekt „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019

Projekt realizowany w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”- edycja 2019. Program dofinansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Termin realizacji projektu: 2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **55 920,00 zł** z czego:

* **27 960,00 zł** dotacja

* **27 960,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk

W ramach programu objęto opieką 9 osób niepełnosprawnych do 75 r.ż.

10) Projekt „Pozytywna profilaktyka”

Projekt realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Razem Łatwiej”, dofinansowany ze środków Samorządu Miasta Ełku.

Termin realizacji projektu: 15.11.2019 r. – 31.12.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **7 100 zł** z czego:

* **4 800,00 zł** dotacja

* **2 300,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk

Projekt zakładał zorganizowanie seminarium w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w rodzinach objętych pracą socjalną i wsparciem asystenta rodziny oraz zwiększenie

skuteczności działań zakresie profilaktyki uzależnień ograniczających występowanie negatywnych zjawisk społecznych wynikających z nadużywania i uzależnienia od alkoholu dla 80 pracowników MOPS.

11) Program „Opieka 75+”

Program realizowany w ramach Programu Opieka 75+ Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Termin realizacji projektu: 2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **23 980,00 zł** z czego:

* **11 990,00 zł** dotacja

* **11 990,00 zł** wkład własny gminy miasta Ełk

W ramach programu objęto opieką 10 osób w wieku powyżej 75 lat.

12) Projekt LOKALNE PERSPEKTYWY

Realizacja projektu w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020.

Termin realizacji: 01.09.2018 r. do 31.12.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **1 149 808,80 zł** z czego:

* **1 091 008,80 zł** dotacja

* **58 800,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt zakłada rozwój usług społecznych oraz integrację rodzin ze środowiskiem lokalnym poprzez udział 132 osób (75 kobiet, 57 mężczyzn) mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełk w projekcie w okresie 01.09.2018 r. – 31.12.2020 r. Zadania przewidzenie do realizacji: Akademia Liderów (organizacja zajęć i treningów dla młodych liderów). Inicjatywy lokalne (praca w środowisku otwartym przez młodych liderów, streetworkerów i animatorów na terenach rewitalizowanych podwórek). Integracja rodzin (organizowanie spotkań, pikników rodzinnych). Poradnictwo specjalistyczne (prowadzenie poradnictwa przez specjalistów: psycholog, pedagog/socjoterapeuta, prawnik, doradca zawodowy). Warsztaty i treningi dla rodzin (organizacja zajęć w ramach szkoły dla rodziców, zajęć z organizacji czasu wolnego, warsztatów gospodarowania budżetem domowym, zajęć z żywienia i higienicznego trybu życia, treningu psychospołecznego).

13) Projekt Utworzenie i funkcjonowanie Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej

Realizacja projektu w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Alternatywa w Ełku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020. Termin realizacji: 01.08.2018 r. do 31.12.2020 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **719 933,00 zł**, z czego:

* **683 933,00 zł** dotacja

* **36 000,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt zakłada aktywizację społeczną i zawodową 40 osób w wieku 15-40lat, wykluczonych i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie miasta Ełku oraz ich otoczenia (rodzice, rodzeństwo, opiekunowie). Zadania przewidzenie do realizacji: Aktywna integracja o charakterze społecznym (organizacja treningów kompetencji życiowych i umiejętności społecznych, indywidualnego wsparcia psychologa/ terapeuty, usług wspierających animację lokalną, wolontariatu w teorii i praktyce). Aktywna integracja o charakterze zawodowym (organizacja warsztatów z doradcą, opracowywanie indywidualnych programów działania, warsztatów samozatrudnienia, przedsiębiorczości, ekonomii społecznej, wsparcia osoby niepełnosprawnej –trener pracy, organizacja staży

zawodowych). Aktywna integracja o charakterze edukacyjnym (organizacja kursów zawodowych).

14) Projekt zakupu samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Ełku (zmieniona nazwa na Środowiskowy Dom Samopomocy Lawendowy Zakątek).

Projekt dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III
Termin realizacji: 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **120 700,00 zł**, z czego:

* **80 000,00 zł** dotacja

* **40 700,00 zł** wkład własny Gminy Miasta Ełk.

Projekt zakładał zakup samochodu, który umożliwi osobom niepełnosprawnym udział w codziennych zajęciach aktywizacyjno-wspierających, rehabilitacyjnych oraz integracyjnych prowadzonych w środowiskowym domu samopomocy.

15) Projekt Kampania "Biała wstążka" STOP PRZEMOCY WOBEC KOBIET 2019

Projekt partnerski realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem „Razem Łatwiej” (lider) w ramach Programu Współpracy Samorządu Powiatu Ełk z organizacjami pozarządowymi.

Termin realizacji: 25.11.2019 r. do 10.12.2019 r.

Łączna kwota projektu wynosiła: **6 200,00 zł**, z czego:

* **5 000,00 zł** dotacja

* **1 200,00 zł** wkład własny Stowarzyszenia Razem Łatwiej

Projekt zakładał organizację kampanii społecznej i działań na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Tabela Nr 23. Projekty realizowane w 2019 r.

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa Programu/ źródło dofinansowania	Całkowita wartość projektu (w złotych)	Kwota dofinansowa nia (w złotych)
1.	Projekt „Wsparcie Ełckich Rodzin”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020	412.175,00	350 348,75
2.	"Bezpieczna przystań" Miasto ełk - skutecznie przeciw przemocy	Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	125 000,00	90 00,00
3.	Moduł II Zapewnienie funkcjonowania Klubu Seniora Senior +	Program Wieloletni Senior+ na lata 2015-2020 Edycja 2019. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	75 000,00	30 000,00
4.	Program Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2019	MRPiPS -Resortowy Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 201 -	71 638,00	40 858,00

		asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej		
5.	„Galopada Zdrowia - z końmi po zdrowie” (projekt partnerski Stowarzyszenie "Razem Łatwiej"- lider, MOPS-partner)	Program Współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi	6 276,79,00	4 320,00
6.	„Otwórz się na zmianę z AlterCIS” projekt partnerski MOPS-partner, PUP Ełk- partner , Stowarzyszenie Adelfi – lider	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	1 001 857,20	851 578,62
7.	Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	1 439 390,40	1 367 390,40
8.	Wsparcie Ełckich Rodzin - ZIT	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	415 725,00	393 725,00
9.	Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych edycja 2019	Program Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych edycja 2019, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	55 920,00	27 960,00
10.	Projekt „Pozytywna profilaktyka” (projekt partnerski Stowarzyszenie „razem Łatwiej” - lider, MOPS-partner)	Ełcki Program Współpracy Samorządu Miasta Ełk z organizacjami pozarządowymi	7 100,00	4 800,00
11.	Program Opieka 75+	Program Opieka 75+ Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na 2019	23 980,00	11 9990,00
12.	Projekt LOKALNE PERSPEKTYWY (projekt partnerski Stowarzyszenie Alternatywa - lider, MOPS-partner)	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020	1 149 808,80	1 091 008,80
13.	Projekt Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej (projekt partnerski Stowarzyszenie Alternatywa - lider, MOPS-partner)	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko -Mazurskiego na lata 2014 – 2020	719 933,00	683 933,00
14.	Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Ełku	PFRON Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III	120 700,00	80 000,00
15.	Kampania "Biała wstążka" STOP PRZEMOCY WOBEC KOBIET 2019 (projekt partnerski Stowarzyszenie „Razem Łatwiej” - lider, MOPS-partner)	Program Współpracy Samorządu Powiatu Ełk z organizacjami pozarządowymi	6 200,00	5 000,00

XII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.

Na podstawie przedstawionych danych oraz w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej na tle procesów społeczno-gospodarczych oraz wymiar istniejących problemów społecznych, należy uwzględnić konieczność znaczących nakładów i środków na realizację zadań obejmujących następujące kwestie:

1. Potrzeba sukcesywnego zwiększania nakładów na podstawowe usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, wynikające nie tylko z samego wzrostu liczby osób pomocy takiej wymagających, ale przede wszystkim ze względu na wzrost kosztów realizacji tej formy wsparcia.
2. Potrzeba rozwoju środowiskowych form aktywizacji i pomocy osobom starszym, niesamodzielnym, zależnym i niepełnosprawnym poprzez kontynuowanie realizacji systemu teleopieki oraz wdrożenie pomocy sąsiedzkiej.
3. Konieczność zwiększenia środków finansowanych na zapewnienie pomocy instytucjonalnej osobom starszym, niesamodzielnym i niepełnosprawnym poprzez zapewnienie pobytu w placówkach całodobowego pobytu np. domach pomocy społecznej.
4. Rozwój form wsparcia w zakresie opieki dzieciom do lat 3 oraz różnorodnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym.
5. Potrzebę doskonalenia jakości usług na rzecz różnych grup społecznych, dostosowanych do zmieniających się potrzeb z zastosowaniem różnorodnych i innowacyjnych metod, technik oraz narzędzi pracy.
6. Zwiększenie liczby osób i rodzin wymagających wsparcia, w tym materialnego, w wyniku pogorszenia ich sytuacji bytowej, w związku z sytuacji epidemii COVID -19 oraz wzrost liczby osób wymagających długotrwałej pracy socjalnej.
7. Aktywizacja mieszkańców poprzez aktywność zawodową, społeczną edukacyjną i zdrowotną osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
8. Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
9. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, m.in. poprzez pomoc i wsparcie asystentów rodziny.
10. Doskonalenie kompetencji pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, m.in. poprzez zapewnienie superwizji pracownikom socjalnym i asystentom rodziny, organizowanie tematycznych szkoleń i warsztatów.
11. Konieczność zapewnienia wymaganej liczby asystentów rodziny, pracowników socjalnych zgodnie z wymaganiami ustawowymi.
12. Wzrost poziomu wynagradzania oraz wielkości ponoszonych wydatków na zapewnienie świadczenia usług na odpowiednim poziomie przez osoby o wysokich kwalifikacjach i doświadczeniu, w tym opiekunów, pracowników socjalnych i asystentów rodziny.
13. Rozwój infrastruktury społecznej w zakresie mieszkalnictwa chronionego i wspieranego oraz w zakresie placówek dla osób bezdomnych, wynikający ze standaryzacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Konieczność zapewniania na terenie miasta placówek każdego stopnia.
14. Konieczność podejmowania działań profilaktycznych, psychoedukacyjnych w szczególności skierowanych do młodzieży w zakresie radzenia sobie z trudnościami i problemami społecznymi.
15. Wzrost zapotrzebowania w zakresie rehabilitacji społecznej osób długotrwale chorych i niepełnosprawnych.
16. Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi usług socjalnych, szczególnie dla osób niesamodzielnym i z zaburzeniami psychicznymi.

Analizując dane pod kątem istniejących problemów i potrzeb pamiętać należy, że powodzenie realizacji zadań w znacznej mierze zależy od decyzji podejmowanych na szczeblu samorządowym, jak również centralnym.

Wymiar istniejących problemów społecznych ukazuje potrzebę zwiększania nakładów i środków na realizację zadań w obszarze pomocy społecznej, wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy.

Zawarte informacje w niniejszym sprawozdaniu są materiałem poglądowym, z którego wynikają kluczowe wnioski do realizacji w przyszłych latach:

- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- rozwój działań służących wspieraniu rodzin niewydolnych opiekuńczo – wychowawczo,
- konieczność zapewnienia właściwej opieki i stworzenia odpowiednich warunków do funkcjonowania coraz większej liczby osób w podeszłym wieku, poprzez rozwój środowiskowego systemu wsparcia osób starszych, chorych i niepełnosprawnych;
- konieczność podejmowania działań wzmacniających rodziny i osoby, dotknięte wykluczeniem społecznym i marginalizacją w wyniku epidemii COVID-19;
- konieczność podejmowania działań interdyscyplinarnych na rzecz profesjonalnej pomocy, a w szczególności osób dotkniętym przemocą w rodzinie;
- wzmacnianie współpracy instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy, a także organizacji pozarządowych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- konieczność podejmowania skoordynowanych działań lokalnych służb i podmiotów na rzecz mieszkańców w sytuacji kryzysowych.